

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

W KOSZALINIE

Załącznik
do Uchwały NR IX/94/2011
Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia 28 kwietnia 2011r.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W KOSZALINIE

ZA 2010 ROK

KOSZALIN 2011

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	6
1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie.....	6
I. KADRA MOPS W KOSZALINIE.....	8
1. Zatrudnienie	8
2. Kwalifikacje i wykształcenie	9
2.1. Doksztalcanie i szkolenia pracowników	10
II. ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE W ROKU 2010.....	11
III. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK.....	18
1. Zadania własne gminy	18
1.1. Zasiłki celowe i okresowe, składki na ubezpieczenie społeczne.....	18
1.2. Zasiłki stałe	20
1.3. Dożywianie	20
1.4. Usługi opiekuńcze.....	22
1.5. Świadczenie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych.....	23
1.6. Sprawianie pogrzebów	23
1.7. Dodatki mieszkaniowe	24
1.8. Wsparcie osób w podeszłym wieku	27
1.9. Zapewnienie schronienia i pomoc osobom bezdomnym.....	29
1.10. Umieszczanie w domach pomocy społecznej.....	30
1.11. Mieszkania chronione	31
1.12. Składki zdrowotne	32
2. Zadania zlecone gminie	32
2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	33
2.2. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	35

2.3. Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne i fundusz alimentacyjny.....	35
2.3.1. Świadczenia rodzinne	35
2.3.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	43
2.3.3. Obsługa dłużników alimentacyjnych	44
2.4. Prowadzenie środowiskowych domów samopomocy.....	47
3. Zadania własne powiatu.....	50
3.1. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych	52
3.2. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych.....	56
3.3. Udzielanie pomocy w integracji ze środowiskiem osobom pełnoletnim mającym trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, zakłady poprawcze, rodziny zastępcze.....	58
3.4. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego.....	59
3.5. Prowadzenie Placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego – światlicy środowiskowej	60
3.6. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	63
IV. MIERNIKI REALIZOWANYCH ZADAŃ	65
1. Świadczeniobiorcy systemu pomocy społecznej.....	65
1.1. Świadczeniobiorcy korzystający z pomocy społecznej.....	65
1.2. Dominujące powody przyznawania pomocy rodzinom objętym pomocą społeczną	66
1.3. Dominujące przyczyny odejścia osób z systemu pomocy społecznej	67
2. Decyzje i odwołania	67
3. Skargi	68
V. POMOC ŚRODOWISKOWA.....	69
1. Praca socjalna	70

2. Kontrakt socjalny.....	70
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	71
4. Pomoc dla osób opuszczających Zakłady Karne	72
VI. REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW DOTYCZACYCH DZIAŁAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	73
1. „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”	74
2. Klub Integracji Społecznej – działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.....	79
3. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.....	85
4. Program „Systemowa pomoc terapeutyczna dla ofiar przemocy domowej”	87
5. Program „Grupa psychoterapeutyczna dla osób dorosłych”	87
6. Program „Starszy Brat Starsza Siostra”	88
7. Program „Dobro dziecka przede wszystkim”	89
VII. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS	89
1. Usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych.....	89
2. Prace społecznie użyteczne.....	90
3. Orzekanie o niepełnosprawności.....	91
4. Udział w programach lokalnych.....	92
4.1. Lokalny system powiadamiania o przemocy i patologiach społecznych w Koszalinie – „Razem skuteczni, razem bezpieczni”	92
4.2. Program Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2007- 2010 pt: „Bezpieczny Koszalin”	94
4.3. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009-2015”	95
4.4. Koszaliński Program Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia Jej Skutków na lata 2010-2015 „DROGOWSKAZ”	95

5. Działania pomocowe realizowane w ramach współpracy	98
VIII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI MIASTA KOSZALINA	100
IX. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO – PROMOCYJNA MOPS W KOSZALINIE.....	102
X. WYBRANE DZIAŁANIA PRZEPROWADZONE W 2010 ROKU W CELU POPRAWY FUNKCJONOWANIA OŚRODKA	103
XI. POTRZEBY	104

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie działa na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą Nr XXVII/297/2008 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 24 września 2008r. oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Zarządzeniem Nr 377/1536/2009 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 16 czerwca 2009r. MOPS jest jednostką budżetową, powołaną do realizacji zadań własnych gminy i powiatu oraz zadań zleconych miastu przez administrację rządową.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego działa MOPS, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.). Oprócz zadań wynikających z w/w ustawy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności z:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001r. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2009r. Nr 1 poz.7 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005r. Nr 267 poz. 2259 z późn. zm.).

1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 377/1536/2009 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 16 czerwca 2009 roku, w skład wewnętrznej struktury organizacyjnej MOPS wchodziły:

1) komórki organizacyjne Ośrodka:

- Dział Świadczeń,
- Dział Usług Opiekuńczych,
- Dział Finansowo – Księgowy,
- Dział Organizacji i Kadr,
- Dział Obsługi,
- Dział Świadczeń Rodzinnych,
- Dział Poradnictwa Specjalistycznego,
- Dział Opieki Zastępczej

2) komórki organizacyjne równorzędne działom:

- Rejon Pracy Socjalnej nr 1
- Rejon Pracy Socjalnej nr 2
- Rejon Pracy Socjalnej nr 3
- Rejon Pracy Socjalnej nr 4
- Zespół Kontroli
- Zespół ds. programów i strategii
- Zespół Radców Prawnych
- Ośrodek Wsparcia „Złoty Wiek”
- Placówka opiekuńczo - wychowawcza wsparcia dziennego – świetlica środowiskowa
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób zaburzeniami psychicznymi
„Odrodzenie” nr 1
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi
„Przyszłość” nr 2

Przy Ośrodku działa Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Ośrodek zapewnia obsługę kadrową, administracyjną i finansowo – księgową Zespołu, natomiast jego zadania oraz zasady funkcjonowania regulują odrębne przepisy.

3) samodzielne stanowiska pracy:

- Stanowisko ds. bhp
- Stanowisko ds. obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

I. KADRA MOPS W KOSZALINIE

1. Zatrudnienie

Według stanu na dzień 31.12.2010 roku, zadania własne gminy i powiatu oraz zadania zlecone miastu przez administrację rządową realizowało 226 pracowników. Struktura i stan zatrudnienia kadry Ośrodka przedstawiały się następująco:

- liczba etatów - 222,6,
- liczba osób zatrudnionych - 226 pracowników,
w tym:
 - § kierownicze stanowiska urzędnicze – 23,
 - § stanowiska urzędnicze – 80,
 - § stanowiska pracownicze – 119,
 - § Dyrektor, Zastępcy Dyrektora i Główny Księgowy – 4.

Tabela nr 1 Zatrudnienie w MOPS w Koszalinie w podziale na komórki i jednostki organizacyjne (wg stanu na 31.12.2010):

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób
1.	Kierownictwo	4
2.	Dział Świadczeń	12
3.	Dział Świadczeń Rodzinnych, w tym Sekcja Dodatków Mieszkaniowych	24
4.	Dział Finansowo – Księgowy	14
5.	Dział Usług Opiekuńczych	38
6.	Dział Obsługi	16
7.	Ośrodek Wsparcia „ Złoty Wiek „	4
8.	Środowiskowy Dom Samopomocy nr 1 „ Odrodzenie ”	5
9.	Środowiskowy Dom Samopomocy nr 2 „Przyszłość”	5
10.	Dział Opieki Zastępczej	13
11.	Dział Poradnictwa Specjalistycznego	6
12.	Dział Organizacji i Kadr	7
13.	Rejon Pracy Socjalnej nr 1	16
14.	Rejon Pracy Socjalnej nr 2	12

15.	Rejon Pracy Socjalnej nr 3	13
16.	Rejon Pracy Socjalnej nr 4	16
17.	Zespół Kontroli	1
18.	Zespół ds. programów i strategii w tym Klub Integracji Społecznej	8
19.	Zespół Radców Prawnych	3
20.	Inspektor ds. obrony cywilnej	1
21.	Inspektor ds. bhp	1
22.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego - świetlica środowiskowa	4
Razem		222
Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności		4

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zatrudnieni na stanowiskach urzędniczych podlegają corocznej ocenie kwalifikacyjnej. Na przestrzeni 2010 roku oceną objęto 87 pracowników, z których :

- 54 osoby (tj. 62,1 % ogółu badanych) otrzymały ocenę bardzo dobrą,
- 31 osób (tj. 35,6 % ogółu badanych) otrzymało ocenę dobrą,
- 2 osoby (tj. 2,3 % ogółu badanych) otrzymały ocenę zadawalającą.

2. Kwalifikacje i wykształcenie

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane. Kadra kierownicza posiada wymagane wykształcenie, a pracownikom merytorycznym i administracyjnym stwarza się warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji.

Tabela nr 2 Wykształcenie pracowników MOPS w Koszalinie w podziale na komórki i jednostki organizacyjne (wg stanu na 31.12.2010 r.)

L.p.	Komórka organizacyjna	podstawowe	zasadnicze	Średnie	Licencjackie	magisterskie	podyplomowe
1	Dyrektor	-	-	-	-	1	1
2	Z-cy Dyrektora	-	-	-	-	2	1
3.	Główny Księgowy	-	-	1	-	-	-
4.	Dział Świadczeń	-	-	7	2	3	2

5.	Dział Świadczeń Rodziny, w tym Sekcja Dodatków Mieszkaniowych	-	-	10	5	9	1
6.	Dział Finansowo – Księgowy	-	-	9	-	5	1
7.	Dział Usług Opiekuńczych	13	8	14	2	1	-
8.	Dział Obsługi	-	6	5	1	4	-
9.	Ośrodek Wsparcia „Złoty Wiek”	1	-	1	-	2	2
10.	Środowiskowy Dom Samopomocy nr 1 „Odrodzenie ”	-	-	3	-	2	1
11.	Środowiskowy Dom Samopomocy nr 2 „Przyszłość”	-	-	2	-	3	1
12.	Dział Opieki Zastępczej	-	-	3	1	9	3
13.	Dział Poradnictwa Specjalistycznego	-	-	-	-	6	3
14.	Dział Organizacji i Kadr	-	-	2	1	4	-
15.	Rejon Pracy Socjalnej nr 1	-	-	5	5	6	1
16.	Rejon Pracy Socjalnej nr 2	-	-	6	-	6	2
17.	Rejon Pracy Socjalnej nr 3	-	-	2	5	6	-
18.	Rejon Pracy Socjalnej nr 4	-	-	7	-	9	4
19.	Zespół Kontroli	-	-	-	-	1	-
20.	Zespół ds. programów i strategii w tym Klub Integracji Społecznej	-	-	-	3	5	2
21.	Zespół Radców Prawnych	-	-	-	-	3	-
22.	Inspektor ds. obrony cywilnej	-	-	-	-	1	1
23.	Inspektor ds. bhp	-	-	-	-	1	1
24.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego - świetlica środowiskowa	-	-	-	-	3	
Razem		14	14	77	25	92	27
Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności		-	-	1	1	2	-

2.1. Doksztalcanie i szkolenia pracowników

W roku 2010 pracownicy MOPS doksztalcali się na:

- studiach licencjackich - 5 osób,
- studiach magisterskich - 3 osoby.

W 2010 roku 57. pracowników Ośrodka uczestniczyło w 54. różnego typu szkoleniach.

Staże zawodowe odbywane przez osoby bezrobotne – w roku 2010 odbywało staże 6 osób, z czego:

- 5 osób w Dziale Świadczeń Rodziny,

- 1 osoba w Placówce opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego – świetlicy środowiskowej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie w ramach zawartych porozumień o współpracy z Bałtycką Wyższą Szkołą Humanistyczną w Koszalinie, Koszalińską Wyższą Szkołą Nauk Humanistycznych w Koszalinie, Politechniką Koszalińską, Akademią Pomorską w Słupsku, Gdańską Wyższą Szkołą Humanistyczną w Gdańsku Filią w Koszalinie, w zakresie organizacji wspólnych działań programowo – organizacyjnych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a w szczególności odbywania praktyk studenckich studiujących na kierunkach: socjologia, pedagogika o specjalności praca socjalna, administracja i historia, nowoczesne metody wychowywania i przeciwdziałania patologiom, pedagogika resocjalizacyjna, ekonomia i zarządzanie, neofilologia i komunikacja społeczna, polityka społeczna i stosunki międzynarodowe, w roku 2010 przyjął w celu odbycia studenckiej praktyki 8. studentów , tj.:

- 1. studenta z Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej,
- 3. studentów z Politechniki Koszalińskiej,
- 2. studentów z Akademii Pomorskiej w Słupsku,
- 2. studentów Koszalińskiej Wyższej Szkoły Humanistycznej.

Ponadto, w 2010 roku praktykę studencką odbyło 8. studentów poza porozumieniami.

Łącznie w 2010 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie praktykę studencką odbyło 16 studentów.

II. ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE W ROKU 2010

Na realizację zadań pomocy społecznej oraz utrzymanie komórek organizacyjnych w 2010 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował środki w wysokości 45 153,1 tys. zł, w tym:

– z budżetu miasta na zadania własne gminy	21.876,1 tys. zł,
– z budżetu państwa na zadania zlecone gminie	19.326,1 tys. zł,
– z budżetu miasta na zadania własne powiatu	3.625,4 tys. zł,
– z budżetu państwa na zadania zlecone powiatowi	191,4 tys. zł,
– z budżetu państwa na zadania własne powiatu realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	55,2 tys. zł,
– z budżetu państwa na zadania własne gminy realizowane	

na podstawie porozumień z organami administracji rządowej 78,9 tys. zł.

Na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, finansowane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2010 wydatkował kwotę 2.011,7 tys. zł. Obsługa finansowa Funduszu odbywa się w Urzędzie Miejskim.

Ze środków Funduszu Przeciwalkoholowego wydatkowano kwotę 220,1 tys. zł z przeznaczeniem na:

- wypoczynek letni dzieci i młodzieży,
- realizację programów: „Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy”, „Systemowa pomoc terapeutyczna dla ofiar przemocy”, „Starszy Brat, Starsza Siostra”, „Grupa psychoterapeutyczna dla dorosłych”,
- organizację zabawy świąteczno-mikołajkowej dla dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,
- organizację spotkania wigilijnego dla osób w trudnej sytuacji ekonomicznej, w szczególności dotkniętych problemem alkoholizmu i bezdomnych,
- dofinansowanie działalności Placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego – świetlicy środowiskowej,
- na realizację „Programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży w wieku 15-25 lat dotyczącego alkoholizmu”, przez Klub Integracji Społecznej.

Łącznie środki wydatkowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2010 stanowią kwotę 47.384,9 tys. zł.

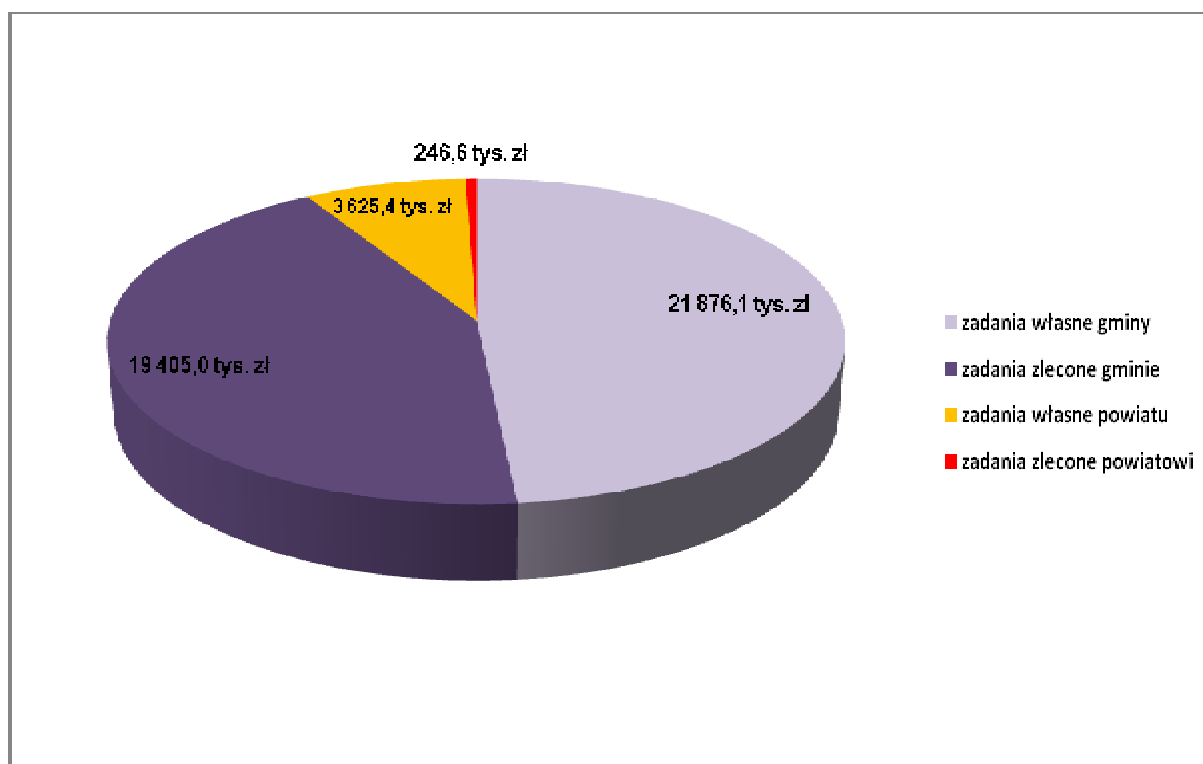
Tabela nr 3 Wydatki na realizację wszystkich zadań Ośrodka w latach 2009-2010

Rozdział	Treść	Wykonanie w roku 2009 (w tys. zł)	Plan na rok 2010 (w tys. zł)	Wykonanie w roku 2010 (w tys. zł)	Dynamika (5:3)	Dynamika (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
75495	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - Program „Razem skuteczni, razem bezpieczni”	51,1	93,2	78,9	154,4 %	84,7
	zadania powierzone gminy	51,1	93,2	78,9	154,4 %	84,7
80113	Dowożenie uczniów do szkół	-	99,2	88,2	-	88,9
	zadania własne gminy	-	99,2	88,2	-	88,9
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	336,6	326,0	304,4	90,4 %	93,4
	zadania własne gminy	158,3	164,2	153,0	96,7 %	93,2
	zadania własne powiatu	178,3	161,8	151,4	84,9 %	93,6
85202	Domy Pomocy Społecznej	1 360,6	1 886,5	1 871,9	137,6 %	99,2
	zadania własne gminy	1 360,6	1 886,5	1 871,9	137,6 %	99,2
85203	Ośrodki wsparcia	730,8	779,3	756,5	103,5 %	97,1
	zadania własne gminy	221,8	291,4	281,7	127,0 %	96,7
	zadania zlecone gminy	509,0	487,9	474,8	93,3 %	97,3
85204	Rodziny zastępcze	2 716,4	2 744,0	2 731,8	100,6 %	99,6
	zadania własne powiatu	2 716,4	2 744,0	2 731,8	100,6 %	99,6
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy	16,5	16,5	4,1	24,8 %	24,9
	Zadania zlecone powiatowi	16,5	16,5	4,1	24,8 %	24,9
85212	Świadczenia rodzinne	17 386,5	19 082,5	19 035,6	109,5 %	99,8
	zadania własne gminy	464,0	452,5	415,9	89,6 %	91,9
	zadania zlecone gminy	16 922,5	18 630,0	18 619,7	110,0 %	99,9
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społ.	172,2	205,6	203,5	118,2 %	99,0
	zadania własne gminy	57,9	143,6	141,5	244,4 %	98,5
	zadania zlecone gminy	114,3	62,0	62,0	54,2 %	100
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	5 730,6	5 006,1	4 765,6	83,2 %	95,2
	zadania własne gminy	4 785,3	5 006,1	4 765,6	99,6 %	95,2
	zadania zlecone gminy	945,3	-	-	-	-
85215	Dodatki mieszkaniowe	3 099,5	3 371,0	3 370,1	108,7 %	100
	zadania własne gminy	3 099,5	3 371,0	3 370,1	108,7 %	100
85216	Zasiłki stałe	-	1 676,8	1 673,3	-	99,8
	zadania własne gminy	-	1 676,8	1 673,3	-	99,8
85218	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	648,6	691,9	688,5	106,2 %	99,5
	zadania własne powiatu	648,6	691,9	688,5	106,2 %	99,5
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	6 395,8	6 289,3	6 190,8	96,8 %	98,4
	zadania własne gminy	6 394,4	6 285,7	6 187,2	96,8 %	98,4
	zadania zlecone gminy	1,4	3,6	3,6	257,1 %	100
85220	Jednostki Specjalistyczne poradnictwa socjalnego, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	34,4	33,4	22,4	65,1 %	67,1
	zadania własne gminy	34,4	33,4	22,4	65,1 %	67,1
85228	Usługi opiekuńcze	1 312,2	1 485,3	1 466,0	111,7 %	98,7
	zadania własne gminy	1 166,2	1 318,3	1 304,0	111,8 %	98,9
	zadania zlecone gminy	146,0	167,0	162,0	111,0 %	97,0
85295	Pozostała działalność	926,1	992,2	986,7	106,5 %	99,5
	zadania własne gminy	923,6	925,5	920,1	99,6 %	99,4
	zadania zlecone gminy		4,0	4,0	-	100
	zadania własne powiatu	2,5	7,5	7,4	296,0 %	98,7
	zadania powierzone powiatowi	-	55,2	55,2	-	100
85321	Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	203,4	287,6	233,6	114,8 %	81,6
	zadania własne powiatu	77,4	98,6	46,3	59,8 %	47,0
	zadania zlecone powiatowi	126,0	189,0	187,3	148,7 %	99,1
85395	Pozostała działalność	729,1	727,5	681,1	93,4 %	93,6
	zadania własne gminy – program „Koszaliński..... START”	729,1	727,5	681,1	93,4 %	93,6
	Ogółem	41 850,4	45 793,9	45 153,1	107,9 %	98,6

Tabela nr 4 Wydatki realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w latach 2008-2010

Zadania	Wydano w 2008 roku w tys. zł	Wydano w 2009 roku w tys. zł	Wydano w 2010 roku w tys. zł
Zadania własne gminy	17.617,5	19.395,1	21.876,1
Zadania zlecone gminie, powierzone na podstawie porozumień	19.583,8	18.638,5	19.405,0
Zadania własne powiatu	3.513,5	3.623,2	3.625,4
Zadania zlecone powiatowi, zlecone na podstawie porozumień	188,1	193,6	246,6
Razem	40.902,9	41.850,4	45.153,1

Wykres nr 1 Wydatki realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2010

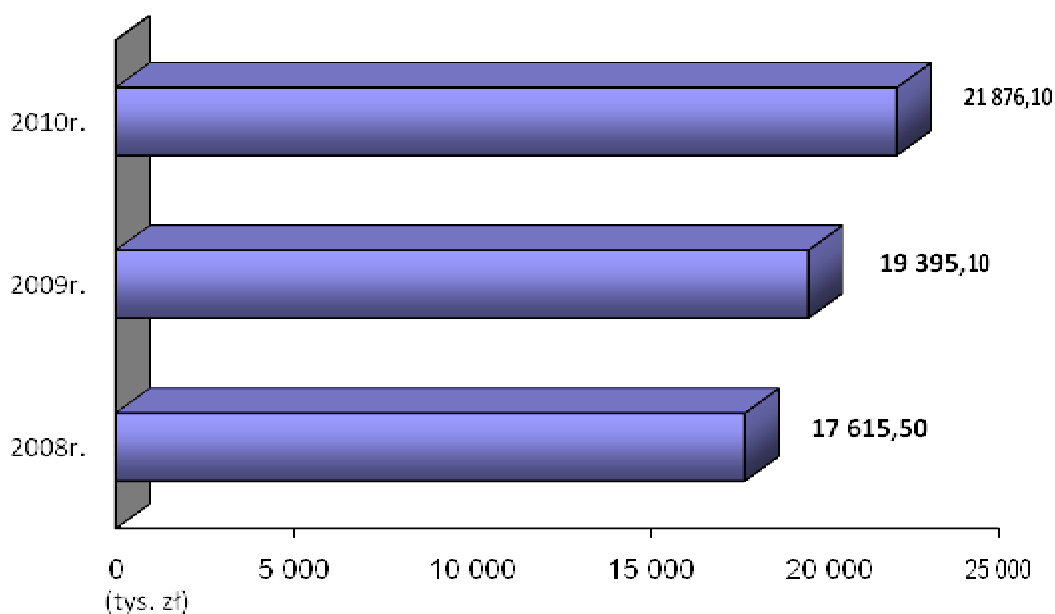
W porównaniu z rokiem 2009, łączne wydatki realizowane przez MOPS w roku 2010 wzrosły o 3.302,7 tys. zł, tj. o 8 %. Wynika to m.in. z faktu, iż w 2010 roku nastąpił wzrost:

- liczby środowisk korzystających z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych ze względu na zmianę od 01.01.2010r. granic administracyjnych Miasta Koszalina

poprzez przyłączenie do Koszalin obszaru obrębów ewidencyjnych Jamno i Łabusz z gminy Będzino w powiecie koszalińskim,

- kosztów świadczenia usług opiekuńczych, spowodowany wzrostem liczby osób korzystających z tej formy pomocy,
- wydatków na świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne i świadczeń z funduszu alimentacyjnego; zwiększenie wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego było wynikiem większej liczby złożonych wniosków oraz tendencją do podwyższania zasądzonych kwot alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji,
- wydatków ponoszonych na umieszczanie osób w domach pomocy społecznej (o 511,3 tys. zł więcej w porównaniu do roku 2009), ze względu na wzrost liczby osób objętych tą formą pomocy,
- wydatków na składki na ubezpieczenie zdrowotne, spowodowany wzrostem liczby osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego i wzrostem podstawy, od której naliczana jest składka zdrowotna,
- kosztów wypłaty dodatków mieszkaniowych, ze względu na wzrost liczby osób uprawnionych do dodatku oraz wzrost wysokości przyznawanych świadczeń, na które miała wpływ podwyżka stawki bazowej czynszu w zasobach gminy,
- wydatków na działalność Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

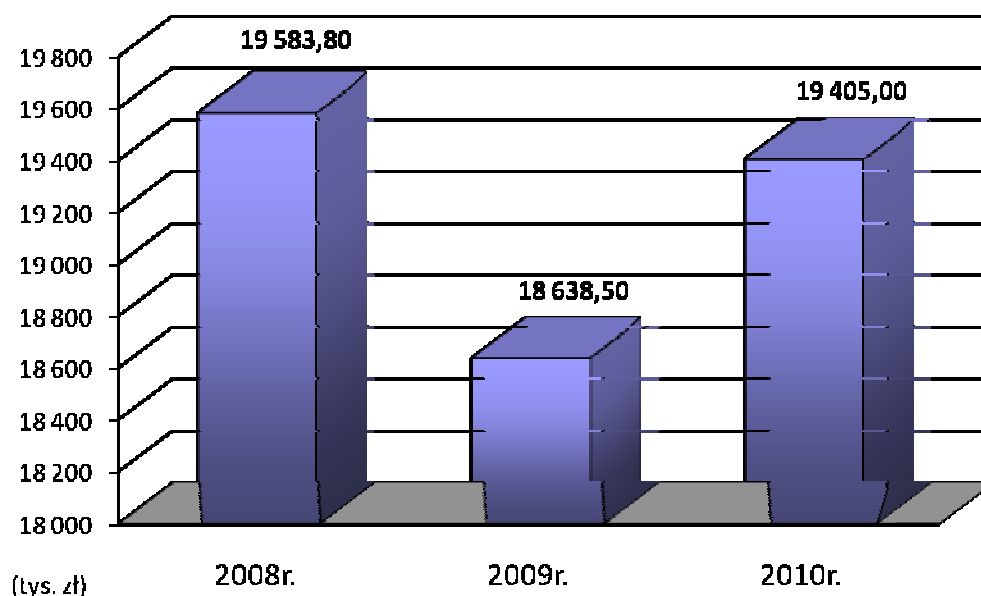
Wykres nr 2 Wydatki na zadania własne gminy w 2008-2010

W porównaniu z rokiem 2009 wzrosły o 13 % wydatki na realizację zadań własnych gminy. Wynika to z faktu, iż w stosunku do roku 2009 wzrosły wydatki ponoszone na:

- umieszczanie osób w domach pomocy społecznej o 37,6 %,
- świadczenie usług opiekuńczych o 11,8 %,
- wypłacanie dodatków mieszkaniowych o 8,7%.

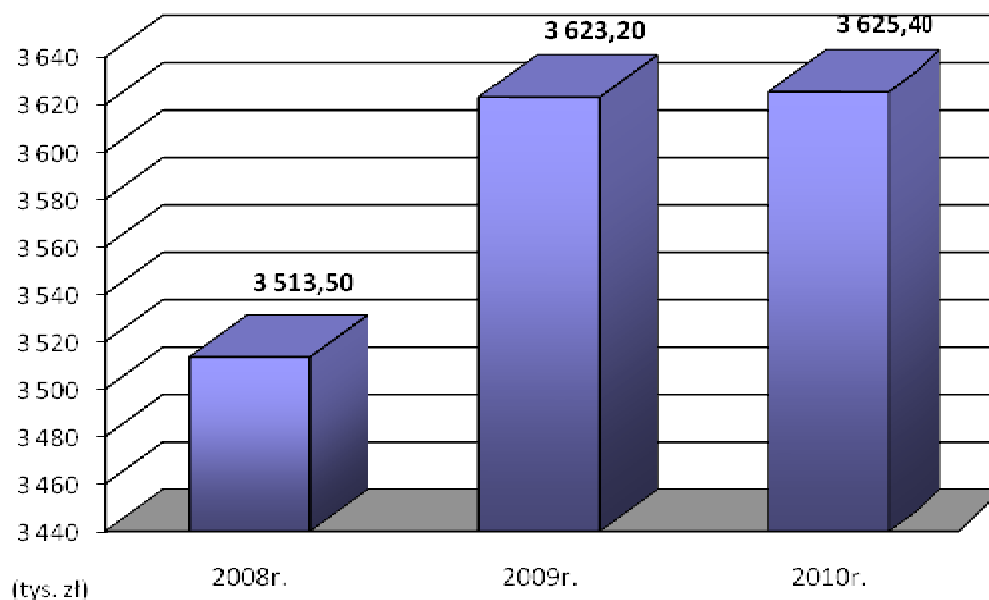
Wykres nr 3 Wydatki na zadanie zlecone i powierzone gminie w latach 2008 -2010

W porównaniu z rokiem 2009 wydano o 4,1 % więcej na realizację zadań z zakresu zadań zleconych i powierzonych gminie. Wzrosły wydatki ponoszone na:

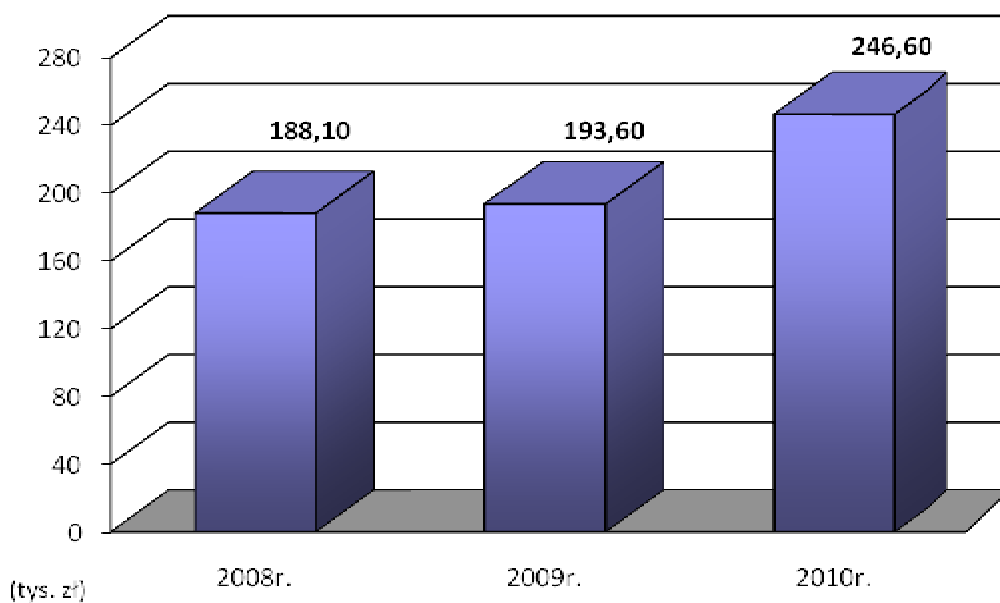
- świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego o 10 %,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne o 77,6%,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze o 11% ,
- realizację projektu „Razem skuteczni, razem bezpieczni” o 54,4%.

Wykres nr 4 Wydatki na zadania własne powiatu w latach 2008 -2010

Wydatki na realizację zadań z zakresu zadań własnych powiatu w roku 2010 kształtowały się na poziomie roku 2009.

Wykres nr 5 Wydatki na zadania zlecone i powierzone powiatowi w latach 2008 -2010

W porównaniu z rokiem 2009 wzrosły o 27,4 % wydatki na realizację zadań z zakresu zadań zleconych i powierzonych powiatowi. Wzrosły wydatki ponoszone na:

- realizację nowego programu „Dobro dziecka przede wszystkim”, na którego realizację dotacja z budżetu Wojewody wyniosła 55,2 tys. zł,
- Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności o 48,7% (dotyczy dofinansowania ze środków budżetu państwa).

III. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK

1. Zadania własne gminy

1.1. Zasiłki celowe i okresowe, składki na ubezpieczenie społeczne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 477 zł ,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 351 zł,
- rodzinie, w której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu ustawowo określonej przesłanki dysfunkcyjnej (w szczególności: sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizmu, narkomanii).

W ramach realizacji zadań własnych gminy przyznawano i wypłacano świadczenia pieniężne:

- zasiłek okresowy – przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie,
- zasiłek celowy – przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej (w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego),
- w szczególnie uzasadnionych przypadkach ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość przyznania pomocy osobie lub rodzinie nie spełniających określonego w ustawie kryterium dochodowego w formie zasiłku celowego (w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej), specjalnego zasiłku celowego.

Tabela nr 5 Realizacja pomocy w formie zasiłków celowych i okresowych oraz składek na ubezpieczenie społeczne w latach 2008-2010

L.p.	Formy pomocy	Wykonanie za rok 2008		Wykonanie za rok 2009		Wykonanie za rok 2010		Dynamika (8:6) %
		Liczba osób	Kwota świadczeń w tys. zł	Liczba osób	Kwota świadczeń w tys. zł	Liczba osób	Kwota świadczeń w tys. zł	
1	2	5	6	5	6	7	8	9
1	Zasiłki celowe w tym:	x	1959,0	x	1981,9	x	2415,2*	118 %
1.1	Żywność	494	161,9	753	267,3	718	301,1	107 %
1.2	Opał	438	138,3	503	181,0	548	233,4	126 %
1.3	Odzież	575	75,9	616	76,6	782	106,5	131 %
1.4	Leki i leczenie	290	61,4	285	62,0	303	77,4	122 %
1.5	Posiłki	1512	519,8	1381	486,3	1427	518,7	106 %
1.6	Zasiłek na zakup posiłku	883	145,5	750	169,9	810	220,5	124 %
1.7	Inne formy pomocy	1835	728,7	1322	605,4	1433	795,0	127 %
1.8	Zasiłki celowe specjalne	361	127,5	358	133,5	386	162,6	121 %
2	Składki na ubezpieczenie społeczne	1	0,2	1	0,1	0	0	0 %
3	Zasiłki okresowe	1699	2110,2	1713	2194,5	1862	2418,4	110 %
4	Ogółem	x	4069,4	X	4176,5	X	4833,6	114 %

* kwota wydatkowana na zasiłki celowe wykazana została z wkładem własnym do programu pn. „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”

Z analizy danych zawartych w tabeli nr 5 wynika, że w porównaniu z rokiem ubiegłym:

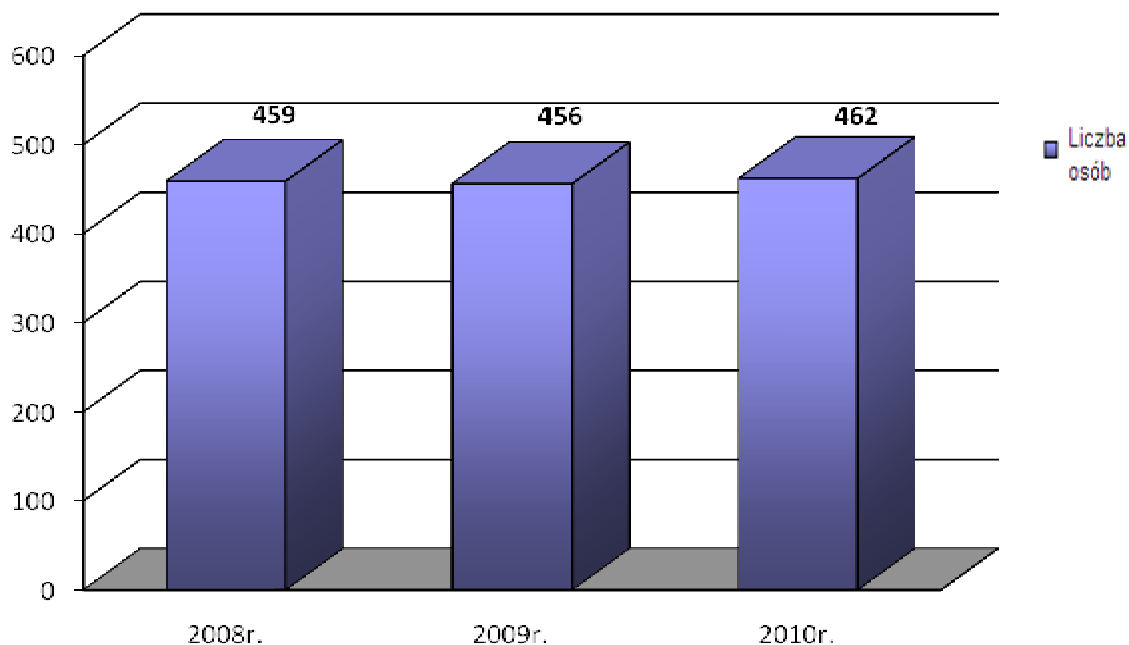
- odnotowano znaczny wzrost wydatków na zasiłki celowe na żywność, opał, odzież, leki, inne formy pomocy (pomoc udzielana np. na pokrycie kosztów mediów: energii elektrycznej, gazu, wody, na zakup żywności i środków czystości, inne - jedną decyzją przyznanie zasiłku na kilka celów), posiłek oraz na zasiłek celowy specjalny, w związku ze wzrostem liczby osób korzystających z tych form pomocy,
- przeciętna wysokość zasiłku celowego była na poziomie roku 2009 - w roku 2009 wynosił 89,58 zł, a w roku 2010 – 89,11 zł,
- w stosunku do roku 2009 wydatkowano w roku 2010 więcej środków na zasiłki okresowe, jak również wzrosła liczba osób korzystających z tej formy pomocy; średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła w roku 2009 – 187,47 zł, a w roku 2010 – 188,45 zł.

1.2. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 477 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – 351 zł.

Wykres nr 6 Zasiłki stałe w latach 2008-2010

W porównaniu z rokiem 2009 wystąpił tylko nieznaczny wzrost (o 1 %) liczby osób korzystających z zasiłku stałego. Na zasiłki stałe w roku 2010 wydatkowano kwotę 1.673,3 tys. zł dla 462 osób.

1.3. Dożywianie

Ustawą z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, wprowadzono program realizowany w latach 2006-2009 (wydłużony na lata 2006-2013), w ramach którego realizowane są działania dotyczące

zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym. Celem programu jest m.in. długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia, upowszechnianie zdrowego stylu życia, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach. W ramach programu Ośrodek przyznaje pomoc w formie:

- gorącego posiłku w szkole dla dzieci i młodzieży,
- gorącego posiłku w stołówce dla osób dorosłych,
- zasiłku celowego na posiłek.

Powyższa pomoc przyznawana jest w drodze decyzji administracyjnej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dziecko lub uczeń wyraża chęć zjedzenia posiłku, również dyrektor szkoły lub przedszkola może udzielić pomocy w formie posiłku, która nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Liczba dzieci lub uczniów, którym w ten sposób udzielono pomocy, nie mogła przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

W roku 2010 dyrektorzy szkół i przedszkoli udzielili pomocy w formie gorącego posiłku, bez konieczności przeprowadzania wywiadu i wydawania decyzji, 142. dzieciom, na łączną liczbę 11 940 posiłków, finansowanych przez MOPS.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest finansowany z budżetu państwa oraz ze środków gminy. Na realizację programu gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa w wysokości do 60% przewidywanych kosztów realizacji Programu, natomiast udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów.

W roku 2010 z pomocy w formie posiłków i zasiłku celowego na zakup posiłku przyznanych decyzją administracyjną skorzystało:

- z posiłków – 1 427 osób, w tym: 841 dzieci i młodzieży i 586 osób dorosłych,
- z zasiłku celowego na posiłek – 817 osób/rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie (z tej formy pomocy skorzystało 1 715 osób będących w ww. rodzinach).

Środki zapewniono z dotacji Wojewody Zachodniopomorskiego w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w wysokości 900 tys. zł oraz środki własne gminy

w wysokości 739,3 tys. zł. Ogółem na dożywanie w roku 2010 wydatkowano kwotę 1.639,3 tys. zł.

1.4. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów z otoczeniem. Osobom obłożnie chorym o największym stopniu dysfunkcji organizmu, całkowicie niezdolnym do samodzielnej egzystencji zapewnia się opiekę trzy razy w ciągu dnia, a także w dni wolne od pracy, niedziele i święta.

Usługi opiekuńcze świadczone są w zakresie:

- czynności gospodarczych – zakup artykułów spożywczych, przygotowanie posiłku lub jego dostarczanie, utrzymanie w czystości sprzętu gospodarstwa domowego, sanitarnego, pomieszczenia, w którym podopieczny przebywa, pranie odzieży, palenie w piecu itp.,
- czynności pielęgnacyjnych – karmienie, mycie, ubieranie, zmiana bielizny osobistej, pościelowej, przesłanie łóżka, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie odleżynom i odparzeniom, itp.,
- pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych (w szczególności kontaktów ze służbą zdrowia), rodzinnych (kontakt z członkami rodziny w ramach współdziałania w zapewnieniu opieki nad podopiecznym) oraz załatwianie spraw urzędowych (opłacanie rachunków, wypełnianie wniosków, pisanie podań, itp.).

W roku 2010 usługami opiekuńczymi objęto 215 osób. Opiekę sprawowało 36 opiekunek etatowych, oraz, w zależności od potrzeb, od 8. do 16. osób miesięcznie zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia w ramach tzw. pomocy sąsiedzkiej.

Tabela nr 6 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2008-2010:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób w roku 2008	Liczba osób w roku 2009	Liczba osób w roku 2010
Usługi opiekuńcze	168	203	215

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych od lat systematycznie wzrasta - w roku 2010 liczba podopiecznych zwiększyła się o 12 osób. Jednak największy wzrost zainteresowania tą formą pomocy nastąpił w 2009 roku (o 20,8% w porównaniu z rokiem 2008), co spowodowane było wprowadzeniem Uchwałą Rady Miejskiej korzystnej tabeli odpłatności za usługi opiekuńcze.

Odpłatność za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze określa Uchwała Nr XXVIII/313/2008 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 23 października 2008 roku. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w wysokości 20,63 zł określa Zarządzenie Nr 1 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 20 stycznia 2010 roku.

Koszt usług opiekuńczych w roku 2010 wyniósł 1.278,1 tys. zł.

1.5. Świadczenie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych

Brak możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych wymagających z powodu wieku pomocy innych osób, stwarza konieczność wsparcia tych osób usługami opiekuńczymi i bytowymi świadczonymi całodobowo w formie rodzinnego domu pomocy.

Zadanie to realizowane było w roku 2010 przez Rodzinny Dom Pomocy „Ostoja” przy ul. Żytniej 54A w Koszalinie, na podstawie umowy na świadczenie całodobowych usług bytowych i opiekuńczych w formie rodzinnego domu pomocy dla kobiet w podeszłym wieku.

W roku 2010 z tej formy pomocy skorzystały 3 osoby z Koszalina. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w placówce wynosił 1.900 zł.

1.6. Sprawianie pogrzebów

W roku 2010 sprawiono 15 pogrzebów osobom samotnym, bezdomnym i nieznanym, a łączny koszt świadczeń wyniósł 20,1 tys. zł.

Zadanie to realizowane było za pośrednictwem Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Koszalinie na podstawie podpisanych umów na sprawianie pochówku: osób bezdomnych, samotnych i nieznanym, na które nie przysługuje zasiłek pogrzebowy oraz osób samotnych, na które przysługuje zasiłek pogrzebowy. Koszt sprawienia jednego pochówku zgodnie z zawartymi umowami nie przekraczał kwoty:

- 1.922,03 zł, w przypadku osób na które nie przysługiwał zasiłek pogrzebowy,
- 3.239,22 zł, w przypadku osób na które przysługiwał zasiłek pogrzebowy.

1.7. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych. Przyznawany jest według ściśle określonych w ustawie kryteriów i ma charakter ogólnodostępny. Przysługuje najemcom, podnajemcom, członkom spółdzielni oraz właścicielom lokali mieszkalnych. Do świadczenia tego uprawnione są również osoby, zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego ale oczekujące na przystępujący im lokal zamienny lub socjalny.

Zasady i tryb przyznawania dodatków mieszkaniowych reguluje Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71 poz. 734 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001r. (Dz. U. Nr 156 poz. 1817 z późn. zm.).

Zadanie to na mocy uchwały nr XII/217/99 Rady Miejskiej w Koszalinie, od 1stycznia 2000r. realizowane jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeśli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy przed datą złożenia wniosku o przyznanie nie przekracza 175 % kwoty najniższej emerytury (tj. 1.236,00 zł) w gospodarstwie jednoosobowym i 125% kwoty najniższej emerytury (tj. 882,86 zł) w gospodarstwie wieloosobowym.

Wartość wypłaconych świadczeń w roku 2010 wyniosła 3.370,1 tys. zł. i była o 9% wyższa w porównaniu do 2009 roku. Przeciętna wysokość jednego świadczenia w latach 2009 – 2010 wzrosła ze 161,0 zł do 172,5 zł i była spowodowana podwyżką stawki bazowej czynszu z 4,60 zł/m² na 5,10 zł /m² w zasobach gminy.

W zakresie dodatków mieszkaniowych wydano 4247 decyzji administracyjnych, z tego 206 decyzji odmownych, co stanowi 4,8%. Odmowa przyznania świadczenia spowodowana była nie spełnieniem jednego z trzech kryteriów określonych w ustawie, tj. brak tytułu prawnego, przekroczenie dochodu lub powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego.

Ważnym elementem mającym wpływ na wysokość dodatku mieszkaniowego są świadczenia okresowe ponoszone przez gospodarstwo domowe w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Wydatkami tymi są: czynsz lub koszty eksploatacji, fundusz

remontowy oraz opłaty za zużycie energii cieplnej, wody, wywóz nieczystości stałych i płynnych.

Osobie ubiegającej się o dodatek mieszkaniowy, zamieszkującej w lokalu mieszkalnym nie wchodzącym w skład mieszkaniowego zasobu gminy, do wydatków przyjmuje się czynsz oraz opłaty za wodę i ścieki do wysokości takiej, jaka obowiązywałby dla danego lokalu, gdyby lokal ten wchodził w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

Maksymalna wysokość dodatku mieszkaniowego, łącznie z ryczałtem opałowym, nie może przekroczyć 70% wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Nie przyznaje się dodatku mieszkaniowego, jeśli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury tj. (14,12 zł) w dniu wydania decyzji.

Ważnym zapisem w ustawie jest również możliwość przeprowadzania wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania wnioskodawcy, na podstawie których można odmówić przyznania dodatku mieszkaniowego, jeśli występuje rażąca dysproporcja między niskimi dochodami wykazanymi w deklaracji wniosku a faktycznym stanem majątkowym wnioskodawcy. W zakresie tym wydano 6 decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego

W okresie od 1 stycznia 2010r. do 31 grudnia.2010r. przeprowadzono 171 wywiadów środowiskowych, podczas których wnioskodawcy wykazali dodatkowe dochody nie ujęte w deklaracji wniosku na łączną kwotę 87,1 tys. zł, co miało znaczący wpływ na ograniczenie wysokości przyznanych dodatków mieszkaniowych.

Zgodnie z przepisami wypłata dodatku mieszkaniowego jest wstrzymywana, jeśli wnioskodawca nie opłaca na bieżąco należności za lokal mieszkalny pełne dwa miesiące. W przypadku uregulowania zaległości wypłata świadczenia jest wznowiana. W 2010 roku wstrzymano 319 przyznanych dodatków mieszkaniowych, natomiast po uregulowaniu zaległości wznowiono wypłatę dla 103 wnioskodawców.

Oceniając wieloletnie funkcjonowanie systemu dodatków mieszkaniowych należy uznać, że jest to skuteczna pomoc dla rodzin o niskich dochodach, utrzymujących się z emerytur i rent oraz zasiłków pomocy społecznej, ponieważ świadczenie to jest wypłacane bezpośrednio na konto zarządcy budynku na zmniejszenie opłat czynszowych.

Tabela Nr 7 Liczba gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe w latach 2009, 2010

Liczba gospodarstw domowych , którym przyznano dodatki	2009 rok	2010 rok
Ogółem	3216	4715
- najemcy ogółem	1672	2484
w tym:		
w zasobach gminy	1549	2271
w zasobach spółdzielni	82	136
W zasobach innych	41	77
- podnajmy lokali	96	139
- członkowie spółdzielni ogółem	1110	1561
w tym:		
lokatorskie	320	416
własnościowe	667	976
odrębna własność	123	169
- właściciele mieszkań we wspólnotach	292	444
- właściciele domów jednorodzinnych	2	7
- bez tytułu prawnego z prawem do lokalu socjalnego	44	80

Tabela nr 8 Wypłata dodatków mieszkaniowych w latach 2009-2010

Użytkownicy mieszkań	2009			2010		
	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w tys. zł	Średnia wysokość świadczenia zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w tys. zł	Średnia wysokość świadczenia zł
Komunalnych	9514	1.659,6	174,4	9563	1.848,8	193,3
Spółdzielczych	7450	1.103,7	148,1	7217	1.099,9	152,4
Innych	2304	336,2	145,9	2 741	421,4	153,8
Razem	19268	3.099,5	161,0	19521	3.370,1	172,6

Tabela nr 9 Typy gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe w latach 2009-2010

Wyszczególnienie	2009 rok	2010 rok
Gospodarstwa domowe ogółem	3 216	4 715
o liczbie osób:		
1	1 115	1 667
2	713	1 058
3	601	869
4	467	668
5	212	291
6 i więcej	108	162

1.8. Wsparcie osób w podeszłym wieku.

Ośrodek Wsparcia „Złoty Wiek” jest jednostką organizacyjną MOPS w Koszalinie. Działa na podstawie regulaminu organizacyjnego MOPS, oraz własnego regulaminu wprowadzonego uchwałą nr XVII/260/2004 z dnia 24.06.2004r. Pobyt w Ośrodku jest odpłatny, a jego wysokość uzależniona od dochodu klienta. Osoby nie ponoszą opłat jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art.8 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Ośrodek jest placówką dziennego pobytu, dysponuje 30 miejscami i jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 15.00. Z pobytu korzystają osoby starsze, samotne, o ograniczonej sprawności psychofizycznej, często mające trudności w samodzielnej egzystencji i funkcjonowaniu społecznym.

Przyjęcie do Ośrodka następuje po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Kierownika Rejonu Pracy Socjalnej właściwego dla danego rejonu.

Ośrodek zapewnia swoim podopiecznym różne formy i propozycje spędzania wolnego czasu:

- terapię zajęciową,
- rehabilitację poprzez ruch i taniec,
- udział w zajęciach muzycznych,
- terapię kulinarną,

- zajęcia rekreacyjno – turystyczne,
- poradnictwo i świadczenia specjalistyczne w miarę potrzeb,
- korzystanie z prasy oraz ze zbiorów biblioteczki Ośrodka,
- obiad,
- możliwość korzystania z urządzeń sanitarnych i środków utrzymania higieny.

W roku 2010 pensjonariusze OW „Złoty Wiek” uczestniczyli w różnorodnych zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych. Działalność OW opiera się również na współpracy z różnorodnymi instytucjami o zbliżonym charakterze, np. z:

- Domem Dziennego Pobytu „Złota Jesień” i z Klubem Seniora w Szczecinku,
- DPS w Cetuniu,
- DPS w Mielnie,
- DPS w Nowych Bielicach.

„Złoty Wiek” współpracuje również z koszalińskimi przedszkolami i szkołami. Dzieci chętnie odwiedzają seniorów lub zapraszają do swoich placówek z okazji świąt przedstawiając „Jasełka” czy inscenizacje z okazji Dnia Babci i Dziadka.

Inne imprezy rekreacyjne to:

- VI Pielgrzymka na św. Górę Polanowską 23.05.2010r.,
- „Władcy Mórz” – impreza organizowana przez pracowników i mieszkańców DPS z Mielna 27.05.2010r.,
- „Sobótka” – impreza integracyjna na terenie DPS w Cetuniu 25.06.2010r.,
- Piknik – „Pożegnanie lata” na terenie DPS w Mielnie 20.09.2010r.,
- grzybobranie w Mostowie 23.09.2010r.,
- plener artystyczny w Osiekach organizowany przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym 16-17.09.2010r.,
- ognisko i pieczenie kiełbasek na Piaskowej Górze 28.09.2010r.,
- wspólne spotkania karnawałowe z rodzinami podopiecznych,
- wycieczka do Kołobrzegu 26.08.2010r.,
- udział w wycieczce na Kaszuby organizowanej przez Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 7-8.10.2010r.,
- organizowanie w Ośrodku jubileuszy i imienin seniorów, uroczystości okazjonalnych jak np. „Dzień Kobiet”, „Dzień Babci i Dziadka”, „Walentynki”, „Andrzejki”, Karnawałowe Spotkania Rodzinne, Wigilia, Śniadanie wielkanocne itp.

Nad całokształtem działań w OW „Złoty Wiek” czuwa kadra składająca się z 4 osób – kierownika, instruktora do spraw kulturalno – oświatowych i dwóch opiekunów.

W 2010 roku w ramach umowy w sprawie organizacji i finansowania prac społecznie użytecznych korzystano z pomocy instruktora muzycznego.

1.9. Zapewnienie schronienia i pomoc osobom bezdomnym

W kwietniu 2008 roku zadanie zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym zostało zleczone Towarzystwu Pomocy im. św. Brata Alberta w Koszalinie. Prowadzi ono Schronisko dla Osób Bezdomnych, w skład którego wchodzi schronisko dla kobiet, kobiet z dziećmi i mężczyzn oraz noclegownia dla kobiet i mężczyzn. Placówka zapewnia całodobowe schronienie dla 76 osób, a w razie potrzeby dla większej liczby osób.

W Schronisku znajduje się 14 miejsc dla kobiet i matek z dziećmi, 32 miejsca dla mężczyzn (dodatkowo utworzono 8 miejsc). Osoby korzystające ze schronienia utrzymują się głównie z pomocy finansowej MOPS oraz prac dorywczych. Ze schronienia w roku 2010 skorzystało 287 osób, w tym: 234 mężczyzn, 41 kobiet, 12 dzieci. Stowarzyszenie na terenie Schroniska utworzyło łaźnię dla bezdomnych nie przebywających w placówce, która jest dostępna przez całą dobę. Skorzystało z niej 67 osób. W Schronisku funkcjonuje kuchnia wyposażona w nowoczesny sprzęt gastronomiczny. Korzystają z niej mieszkańcy Schroniska.

W noclegowni w okresie 2010 roku przebywały 222 osoby. Znajduje się tam 10 miejsc dla kobiet i 20 dla mężczyzn (dodatkowo utworzono 9 miejsc).

Pracownicy Schroniska oraz pracownicy socjalni MOPS podejmowali w roku 2010 działania aktywizujące mające na celu usamodzielnienie się osób bezdomnych w formie:

- indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności - tą metodą pracowano z 7. osobami bezdomnymi,
- kontraktu socjalnego – zawarto 16 kontraktów.

W wyniku podjętych działań 5 osób podjęło pracę, 1 osoba rozpoczęła naukę, 7 osób zdobyło dodatkowe kwalifikacje przydatne na rynku pracy, 6 osób uzyskało przydział mieszkania na mieszkanie socjalne, z czego 5 otrzymało takie mieszkanie, w tym 3 matki z dziećmi, a 1 osoba odmówiła przyjęcia lokalu socjalnego.

Inne działania na rzecz osób bezdomnych:

- akcja „Zima”, tj. docieranie do osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych przez pracowników socjalnych, z pomocą funkcjonariuszy Straży

Miejskiej i Policji, informowanie o możliwościach skorzystania ze schronienia w Schronisku oraz innych formach pomocy społecznej; w roku 2010 pracownicy socjalni uczestniczyli w 11 patrolach.

1.10. Umieszczanie w domach pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należy kierowanie osób do domów pomocy społecznej. O skierowanie może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie całodobowych usług opiekuńczych.

W okresie sprawozdawczym umieszczono w domach pomocy społecznej 33 nowe osoby. Na dzień 31 grudnia 2010r. w domach pomocy społecznej umieszczonych było 105 osób z Koszalina, a 13 osób oczekiwało na umieszczenie w dps. Średni miesięczny koszt utrzymania pensjonariusza w domu pomocy społecznej w roku 2010 wyniósł 2.432,18 zł (w porównaniu do roku 2009 wzrósł o 86,65 zł), a średni miesięczny koszt poniesiony przez gminę Koszalin za pobyt jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej wyniósł 1.652,17 zł. Ogółem koszty poniesione przez gminę w roku 2010 za pobyt osób w domach pomocy społecznej wyniosły 1.871,9 tys. zł.

Gmina ponosi opłatę za osobę skierowaną do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i jego małżonka, zstępnych przed wstępnymi.

Opłata za pobyt w dps dla mieszkańca domu wynosi nie więcej niż 70% jego dochodu, a dla małżonka, zstępnych przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową pomiędzy Ośrodkiem a małżonkiem, zstępnymi lub wstępnymi o wysokości świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej.

Wykres nr 7 Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2008-2010

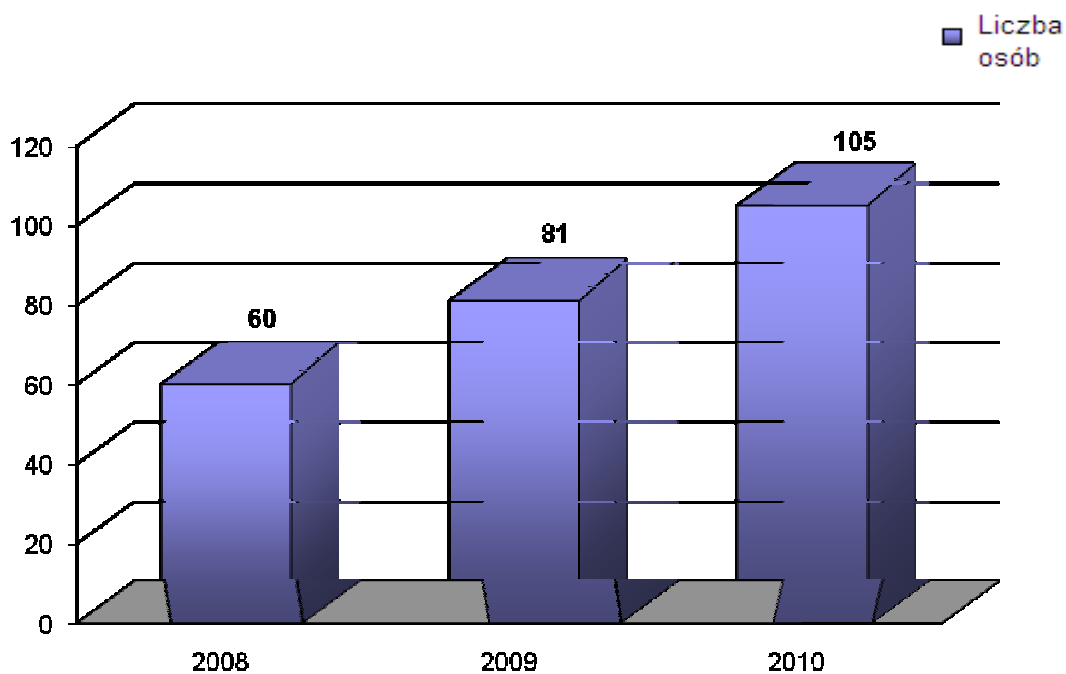

Tabela nr 10 Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w latach 2008-2010 z uwzględnieniem rodzaju schorzenia

	2008 rok	2009 rok	2010 rok
Liczba osób chorych przewlekle – stan na koniec roku	49	68	87
Liczba osób chorych psychicznie – stan na koniec roku	11	13	18
Ogółem liczba osób przebywających w dps	60	81	105

1.11. Mieszkania chronione

Formą wsparcia dla pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze lub rodziny zastępcze jest mieszkanie chronione.

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie

z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo - wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, uchodźcy, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą do prowadzenia samodzielnego życia. Zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Zasady pobytu i odpłatności w mieszkaniach chronionych reguluje uchwała XXXIII/518/2006 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 16 lutego 2006 roku. Pobyt w mieszkaniu chronionym jest odpłatny. Miesięczna odpłatność osoby, której przyznano pobyt w mieszkaniu chronionym wynosi 15 % jej dochodu. Pobyt w mieszkaniu chronionym przyznaje się na podstawie decyzji administracyjnej.

W Koszalinie funkcjonują dwa mieszkania chronione - przy ul. Piłsudskiego 25/1 dla 6 mężczyzn i przy ul. Wyspiańskiego 7/8 dla 10 kobiet. W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2010 roku w mieszkaniu przy ul. Wyspiańskiego 7/8 zamieszkiwało 9 kobiet, a w mieszkaniu przy ul. Piłsudskiego 25/1 zamieszkiwało 5 mężczyzn.

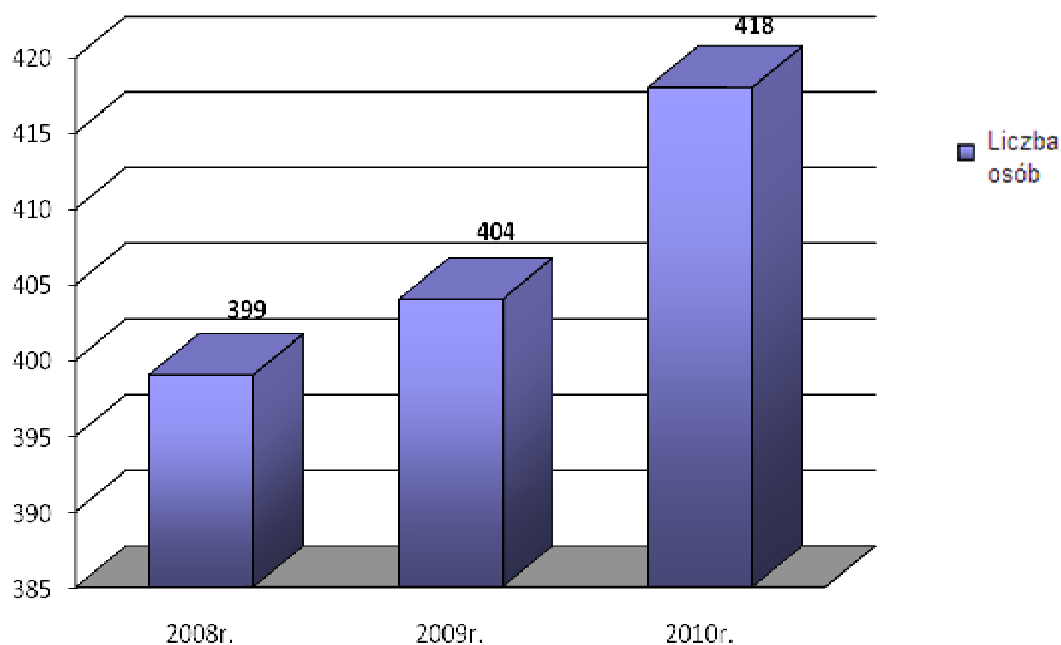
Dla mieszkańców mieszkań chronionych przydzielono pracownika socjalnego, który wraz z opiekunami usamodzielnienia ma za zadanie pomagać im w każdej sytuacji i monitorować ich proces usamodzielnienia.

Na funkcjonowanie mieszkań chronionych w roku 2010 wydatkowano środki w wysokości 22,4 tys. zł.

1.12. Składki zdrowotne

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące kontrakt socjalny. Dotyczy to osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Wykres nr 8 Składki zdrowotne w latach 2008-2010

W porównaniu z rokiem 2009 liczba osób za które są opłacane składki zdrowotne na mocy ustawy o pomocy społecznej nieznacznie wzrosła. Na składki zdrowotne opłacane za 416 osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej i 2 osoby realizujące kontrakt socjalny w roku 2010 wydatkowano kwotę 141,5 tys. zł.

2. Zadania zlecone gminie

2.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane przez Ośrodek jako zadanie zlecone gminie, mają na celu uczenie oraz rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia lub rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, takich jak:

- samoobsługa, wykonywanie czynności gospodarczych i porządkowych (w tym umiejętność utrzymania i prowadzenia domu),
- dbałość o higienę i wygląd,
- utrzymanie kontaktów z otoczeniem,

- wspólne organizowanie i spędzanie wolnego czasu,
- korzystanie z usług różnych instytucji.

W roku 2010 specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były przez pielęgniarkę oraz, w zależności od potrzeb, od 13. do 16. osób miesięcznie zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia. Umowy podpisywano z terapeutami prowadzącymi indywidualne zajęcia z osobami z autyzmem.

Wszyscy terapeuci współpracujący z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koszalinie posiadali wykształcenie wyższe magisterskie, podyplomowe oraz ukończyli dodatkowe specjalizacje, szkolenia lub warsztaty z zakresu między innymi:

- fizjoterapii,
- oligofrenopedagogiki,
- edukacji i terapii dzieci z zaburzeniami rozwoju,
- rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- pedagogiki opiekuńczo - wychowawczej,
- pedagogiki terapeutycznej,
- kinezylogii edukacyjnej,
- kształcenia zintegrowanego,
- pedagogiki specjalnej,
- pomocy psychologicznej,
- terapii behawioralnej dzieci i młodzieży z autyzmem.

Tabela nr 11 Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2008-2010:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób w roku 2008	Liczba osób w roku 2009	Liczba osób w roku 2010
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	25	21	23
w tym: osoby z autyzmem	18	19	19

Z analizy danych zawartych w tabeli nr 11 wynika, że w porównaniu z ubiegłym rokiem nieznacznie wzrosła łączna liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Liczba osób z autyzmem objętych terapią indywidualną pozostała bez zmian.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określała tabela odpłatności zawarta w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt jednej roboczogodziny ww. usług (w wysokości 29,26 zł) określało Zarządzenie Nr 2 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie z dnia 20 stycznia 2010 roku.

W roku 2010 na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę 162,0 tys. zł.

2.2. Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Nowym zadaniem należącym do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wypłacanie wynagrodzenia dla opiekuna za sprawowanie opieki (art. 18 ust. 1 pkt. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej). Sąd opiekuńczy przyznaje opiekunowi za sprawowanie opieki na jego żądanie stosowne wynagrodzenie okresowe albo wynagrodzenie jednorazowe. Wynagrodzenie pokrywa się z dochodów lub z majątku osoby, dla której opieka została ustanowiona, a jeżeli osoba ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie jest pokrywane ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej. Ośrodek pomocy społecznej wypłaca wynagrodzenie na podstawie decyzji administracyjnej.

W roku 2010 wypłacono wynagrodzenie za sprawowanie opieki 1. opiekunowi prawnemu, sprawującemu opiekę nad dwiema osobami, na łączną kwotę 3,6 tys. zł.

2.3. Świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne i fundusz alimentacyjny

Obok działalności w sferze pomocy społecznej od 01.05.2004r. Ośrodek realizuje dodatkowe zadania, określane często jako system świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny. System ten obejmuje wypłatę świadczeń rodzinnych oraz świadczeń alimentacyjnych, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

2.3.1. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe. W okresie sprawozdawczym wypłacano świadczenia przyznane na okres od 1 listopada 2009 roku do 30 października 2010 roku (tzw. okres zasiłkowy 2009/2010) oraz

przyznano świadczenia na okres od 1 listopada 2010 roku do 30 października 2011 roku (tzw. okres zasiłkowy 2010/2011).

Do ustawowego katalogu świadczeń rodzinnych należą:

- zasiłek rodzinny
- dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze:
 - § zasiłek pielęgnacyjny,
 - § świadczenia pielęgnacyjne,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Rodzaje udzielanych świadczeń i ich wysokość przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 12 Rodzaj i wysokość świadczeń rodzinnych wypłacanych w roku 2010

Typ świadczenia	Wysokość świadczenia
I. Zasiłek rodzinny	- 68 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat - 91 zł miesięcznie na dziecko w wieku 6-18 lat - 98 zł miesięcznie na dziecko w wieku 18-24 lata
II. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł miesięcznie
urodzenia dziecka	- 1.000 zł jednorazowo na dziecko
samotnego wychowywania dziecka	- 170 zł miesięcznie, nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci - w przypadku dziecka niepełnosprawnego kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej niż o 160zł na wszystkie dzieci
samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	- 400 zł miesięcznie
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 60 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat - 80 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	- 100 zł jednorazowo na każde dziecko
nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	- 50 zł miesięcznie (dojazd) na każde dziecko - 90 zł miesięcznie (zamieszkanie w internacie) na dziecko
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 80 zł miesięcznie na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
III. Świadczenia opiekuńcze:	
zasiłek pielęgnacyjny	- 153 zł miesięcznie
świadczenie pielęgnacyjne	- 520 zł miesięcznie
IV. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. becikowe	- 1.000 zł jednorazowo

Powyższe świadczenia przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom, do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, przepisy o zezwoleniach i zgodach na przebywanie, pobyt, zamieszkanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Świadczenia przysługują wyżej wymienionym osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych w postaci zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku, obok posiadania dziecka na utrzymaniu, jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne i wynosi 504 zł na osobę (lub 583 zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne). Wysokość kryterium dochodowego nie jest zmieniona od 2004 roku.

W przypadku świadczeń opiekuńczych jakimi są: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne, uprawnienie nie jest zależne od dochodu.

Świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 520 zł miesięcznie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny,
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Nowością jest poszerzenie kręgu osób uprawnionych do świadczeń pielęgnacyjnych o osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny wobec osoby wymagającej opieki. W roku 2010 z możliwości pobierania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki np. nad chorą matką czy ojcem skorzystało 70 osób.

Drugim świadczeniem opiekuńczym jest zasiłek pielęgnacyjny.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje (w kwocie 153,00 zł miesięcznie):

- 1) niepełnosprawnemu dziecku,
- 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 3) osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

W roku 2010 przyjęto 5 304 wnioski o świadczenia rodzinne, w tym 3 437 o zasiłki rodzinne z dodatkami, 599 o zasiłki pielęgnacyjne, 234 o świadczenie pielęgnacyjne oraz 1 034 o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Tabela nr 13 Liczba wniosków przyjętych w 2010 roku w porównaniu do roku 2008 i 2009

Rodzaj świadczenia	Liczba przyjętych wniosków		
	2008 rok	2009 rok	2010 rok
Wniosek o zasiłek rodzinny	3679	5126	3437
Wniosek o zasiłek pielęgnacyjny	559	516	599
Wniosek o świadczenie pielęgnacyjne	193	181	234
Wniosek o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka	1065	1008	1034
Razem	5496	6831	5304

Z powyższego zestawienia wynika, że w roku 2010 złożono aż o 1689 wniosków mniej niż w roku poprzednim i o 242 wnioski mniej niż w roku 2008. Znaczna liczba wniosków w roku 2009 wynikała z faktu „podwójnego” składania wniosków przez osoby zainteresowane dodatkiem z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, ponieważ z powodu zmiany terminów okresu zasiłkowego, należało złożyć dwa wnioski jednocześnie, aby

otrzymać dodatek na rok szkolny 2009/2010 oraz jednocześnie ubiegać się o przyznanie takiego dodatku na kolejny rok szkolny, tj. 2010/2011. W roku 2010 rodziny składały jeden wniosek w sprawie ww. uprawnień.

W roku 2010 wydano 6 355 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń rodzinnych, w tym 306 decyzji odmawiało przyznania świadczeń w ok. 95 % z powodu przekroczenia kryterium dochodowego.

Poniżej przedstawiono zestawienie liczby osób korzystających z poszczególnych rodzajów świadczeń rodzinnych w roku 2010 w porównaniu do roku 2009 i 2008.

Tabela nr 14 Zestawienie liczby osób korzystających ze świadczeń w latach 2008 – 2010

Wyszczególnienie	Liczba osób korzystających		
	2008 rok	2009 rok	2010 rok
Zasiłki rodzinne	5090	5523	4279
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:			
urodzenia dziecka	415	381	352
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	359	431	370
samotnego wychowywania dziecka	314	349	288
kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	356	347	325
rozpoczęcia roku szkolnego	3136	2728	1995
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	81	100	75
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	673	527	412
Zasiłek pielęgnacyjny	1607	1675	2114
Świadczenie pielęgnacyjne	191	168	244
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	913	1114	1030

Z zestawienia wynika, że dla każdego rodzaju świadczenia obserwowana jest tendencja malejąca, natomiast zwiększenie liczby świadczeń nastąpiło tylko dla zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego. Jest to wynikiem braku zmiany kryterium dochodowego od 2004 roku, a w związku z tym coraz mniejszą liczbą rodzin kwalifikującą się do pomocy w ramach świadczeń rodzinnych a także coraz większą liczbą niepełnosprawnych dzieci i dorosłych.

Korzystając z danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego aktualnych na dzień 30.06.2010r. poniżej przedstawiono procentowy udział osób korzystających ze

świadczeń rodzinnych w ogólnej liczbie ludności w danej grupie dzieci lub osób korzystających w m. Koszalinie.

Tabela nr 15 Procentowy udział osób korzystających w porównaniu do liczby mieszkańców m. Koszalina

Rodzaje świadczeń	Liczba korzystających w 2010 roku	Ludność wg GUS dla m. Koszalina na 30.06.10	Udział osób korzystających w ogólnej liczbie ludności w %
Zasiłki rodzinne	4279	19 815	21,59
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:			
urodzenia dziecka	352	2 009	17,52
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	370	4 584	8,07
samotnego wychowywania dziecka	288	6 860	4,20
kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	325	1 292	25,15
rozpoczęcia roku szkolnego	1995	13 764	14,49
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	75	2 967	2,53
wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	412	1 405	29,32
Zasiłek pielęgnacyjny	2114	20 074	10,53
Świadczenie pielęgnacyjne	244	20 074	1,22
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1030	2 009	51,27

Z powyższego zestawienia wynika, że 21,59 % dzieci m. Koszalina (w wieku od 0 do 21 lat) korzysta ze wsparcia w postaci zasiłku rodzinnego. 14,49 % dzieci objętych obowiązkiem szkolnym skorzystało z dodatku na rozpoczęcie roku szkolnego, 29,32 % dzieci żyjących w rodzinach wielodzietnych (troje i więcej dzieci w rodzinie) korzysta z dodatku z tytułu wielodzietności. Na 1292 dzieci niepełnosprawnych i objętych obowiązkiem szkolnym 325 z nich korzysta z dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji, co stanowi 25,15 %. Na 2009 dzieci (dla których odnotowano urodzenie lub przysposobienie w roku 2010 w m. Koszalinie) z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia skorzystało 1030 (51,27 %). Z zasiłku pielęgnacyjnego skorzystało w 2010 roku 2114 osób, co stanowi 10,53 % wszystkich niepełnosprawnych mieszkańców Koszalina.

Poniżej przedstawiono wydatki poniesione na świadczenia rodzinne oraz składki emerytalno-rentowe i zdrowotne.

Tabela nr 16 Wydatkowane kwoty na świadczenia rodzinne w roku 2010 w porównaniu do roku 2008 i 2009.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki		
		2008 rok (w tys. zł)	2009 rok (w tys. zł)	2010 rok (w tys. zł)
1.	Zasiłki rodzinne	3 881,9	3 491,7	4 286,8
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego w tym z tytułu:	3 570,9	3 244,8	3 036,6
2.1.	urodzenia dziecka	415,0	381,0	361,0
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1 387,8	1 245,3	1 097,6
2.3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych ...	5,0	0,0	0,0
2.4.	samotnego wychowania dziecka	591,5	568,9	560,8
2.5.	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	283,3	260,5	244,9
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	315,6	286,3	296,8
2.7.	podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	53,6	41,5	38,2
2.8.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	519,2	461,3	437,3
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	3 102,7	3 221,5	3 319,0
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	720,8	722,6	1 216,0
5.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1 113,6	1 011,0	1 053,0
	Razem świadczenia rodzinne	13 483,6	11 691,6	12 911,4
6.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	151,6	150,0	259,6
7.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	38,1	34,9	62,0
	Razem składki (świadczeniobiorcy)	189,7	184,9	321,6
	Ogółem	13 673,3	11 876,5	13 233,0

Zasiłki rodzinne.

W roku 2010 nastąpiło zwiększenie wydatków na zasiłki rodzinne o kwotę 795 tys. zł w stosunku do roku 2009. Było to spowodowane zmianą wysokości zasiłków rodzinnych z kwot odpowiednio 48 zł na 68 zł w grupie wiekowej od 0 do 5 lat, z 64 zł na 91 zł w grupie wiekowej od 6 do 18 lat oraz z 68 zł na 98 zł w grupie wiekowej powyżej 18 roku życia. Zmiana wysokości świadczenia obowiązuje od 1 listopada 2009 roku.

Dodatki do zasiłku rodzinnego.

Ogółem w roku 2010 wypłacono dodatków do zasiłku rodzinnego na kwotę o 208 tys. zł niższą niż w roku 2009, w tym o 148 tys. zł dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

Zasiłek pielęgnacyjny.

W roku 2010 wypłacono o 98 tys. zł więcej tytułem zasiłku pielęgnacyjnego dla liczby uprawnionych o 145 większej niż w roku 2009 (każde świadczenie to kwota 153 zł). Można stwierdzić, że coraz większa liczba osób posiada uprawnienia do zasiłku, czyli posiada orzeczoną niepełnosprawność umiarkowaną lub znaczną. Tendencja rosnąca w liczbie i kwocie wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych utrzymuje się od co najmniej 4 lat.

Świadczenie pielęgnacyjne.

W roku 2010 wypłacono o 493 tys. zł więcej świadczeń pielęgnacyjnych niż w roku 2009 dla odpowiednio większej liczby uprawnionych o 80. Znaczny wzrost wypłaconej kwoty był spowodowany zmianą wysokości świadczenia, która nastąpiła z dniem 1 listopada 2009 roku z kwoty 420 zł na 520 zł, a także zmianą regulacji prawnych, które zwiększyły krąg osób uprawnionych.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

W roku 2010 wypłacono o 42 tys. zł więcej na ww. zapomogi na 42 dzieci więcej niż w roku 2009 (łącznie wypłacono w 2010 roku 1053 zapomogi).

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, składki na ubezpieczenia zdrowotne.

Ogółem z tytułu ww. składek wydatek Ośrodka zwiększył się o 137 tys. zł w roku 2010 w porównaniu do roku 2009. Było to konsekwencją znacznego wzrostu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, liczby wypłacanych świadczeń, a także liczby osób wnioskujących o opłacanie tych składek.

Łącznie tytułem świadczeń rodzinnych oraz składek emerytalnych i zdrowotnych Ośrodek w roku 2010 wydatkował o 1 mln 357 tys. zł więcej niż w roku 2009.

2.3.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Od 1 października 2008 roku Ośrodek realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przepisy ustawy mają na celu m.in. wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów przy jednoczesnym działaniu zmierzającym do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo,
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wniosek należy złożyć w Ośrodku ze względu na miejsce zamieszkania. Osobą uprawnioną jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji to egzekucja, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenie alimentacyjne wypłacane jest przez okres świadczeniowy w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, lecz nie wyższej niż 500,00 zł. Okres świadczeniowy, to okres na jaki ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,

- jest pełnoletnia i posiada własne dziecko (przepisu nie stosuje się od 6 grudnia 2010 roku - niezgodność przepisu z Konstytucją RP stwierdził Trybunał Konstytucyjny w dniu 23 listopada 2010 roku),
- zawarła związek małżeński.

W roku 2010 wydano 1 573 decyzji w sprawie funduszu alimentacyjnego, w tym tylko 47 odmawiających oraz 39 pozostawiających sprawę bez rozpatrzenia oraz dodatkowo 852 decyzji zobowiązujące dla dłużników alimentacyjnych.

Liczbę wniosków oraz kwoty wypłaconych świadczeń dotyczących funduszu przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 17 Liczba wniosków oraz kwoty wypłaconych świadczeń w latach 2009 - 2010

Wyszczególnienie	Wykonanie w roku 2009		Wykonanie w roku 2010	
	kwota świadczeń (w tys. zł)	liczba wniosków	kwota świadczeń (w tys. zł)	liczba wniosków
Fundusz alimentacyjny (od 1.10.2008 r.)	4 566,3	1 174	4 890,7	1 221

Zwiększenie wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego było wynikiem większej liczby złożonych wniosków oraz odnotowywaną tendencją do podwyższania zasądzonych kwot alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji.

2.3.3. Obsługa dłużników alimentacyjnych.

Dłużnikiem alimentacyjnym, w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jest osoba zobowiązana do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja okazała się bezskuteczna. Organem właściwym dłużnika jest prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika wykonuje niżej wymienione czynności:

- 1) po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika, organ dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny oraz przyjmuje oświadczenie majątkowe. Zgodnie z dyspozycją art. 4 ust. 3 Prezydent Miasta Koszalina upoważnił

11 pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych do przeprowadzania wywiadów oraz przyjmowania oświadczeń,

- 2) przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji, w szczególności ustalone w wywiadzie i oświadczeniu,
- 3) podczas wywiadu upoważniony pracownik ustala, z jakich powodów dłużnik nie może wywiązać się z zobowiązań. Jeśli powodem jest brak zatrudnienia organ dłużnika:
 - zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się w PUP,
 - informuje właściwy PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,
- 4) w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w PUP, bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 k.k. oraz kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Poza czynnościami wynikającymi wprost z zapisów ustawy niezbędne są do wykonania dodatkowe czynności administracyjne i merytoryczne, konieczne do prawidłowej obsługi zadania, takie jak:

- 1) ustalanie miejsca zamieszkania, pełnych danych osobowych, ustalenie, czy dłużnik korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej (z wewnętrznych aplikacji Ośrodka),
- 2) rozliczanie finansowe dłużników tj. wysokości zobowiązań w podziale na właściwe instytucje, rozliczanie wpłat od komorników i dłużników,
- 3) prowadzenie postępowania administracyjnego w egzekucji tj. m.in. wystawianie upomnień oraz tytułów wykonawczych, korespondencja z komornikami skarbowymi, aktualizacja wysokości zobowiązania.

W okresie sprawozdawczym Ośrodek posiadał zarejestrowanych 1485 dłużników alimentacyjnych w ramach funduszu alimentacyjnego (wg stanu na 31 grudnia 2010r.), w tym dla 392 dłużników wystąpiono o podjęcie działań do właściwego organu dłużnika, natomiast dla 127 dłużników nie jest znany organ właściwy (brak wiedzy o miejscu pobytu) lub dłużnik przebywa w zakładzie karnym.

W części dotyczącej dłużników alimentacyjnych podejmowano m.in. niżej wymienione czynności:

- występowano do rejonów pracy socjalnej, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania/pobytu dłużnika alimentacyjnego, z wnioskami o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego (8 wniosków),
- występowano z wnioskami do Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego (88 wniosków),
- występowano z wnioskami o udostępnienie danych osobowych m.in. do biur ewidencji ludności,
- występowano do Prezydenta Miasta Koszalina o zatrzymanie prawa jazdy (47 wniosków) oraz o zwrot zatrzymanego prawa jazdy (25 wniosków); wnioski realizowane były przez Wydział Komunikacji UM,
- występowano do właściwych komisariatów policji z wnioskami o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego (225 wniosków),
- przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji,
- wystąpiono do Sądu Rejonowego w Koszalinie o ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieznannej z miejsca pobytu; w ramach umów z ustanowionymi przedstawicielami do 31 grudnia 2010 roku zakończono postępowania administracyjne w 60 sprawach wobec dłużników alimentacyjnych kuratorów,
- wystawiono 814 upomnień dla dłużników oraz skierowano do właściwych urzędów skarbowych 219 tytułów wykonawczych.

Dłużnicy alimentacyjni zostali wpisani do Biura Informacji Gospodarczej, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2010 r. Nr 81 poz. 530). Stany zadłużenia dłużników alimentacyjnych są aktualizowane.

Kwoty zwrócone przez dłużników tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 18 Kwoty zwrócone przez dłużników w latach 2009-2010 tytułem wypłaconych świadczeń alimentacyjnych

Zwrot od dłużnika tytułem wypłaconych świadczeń alimentacyjnych	Rok 2009	Rok 2010
Kwota zwrotu (w tys. zł)	651,7	681,4

Dochody własne Miasta Koszalina z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wyniosły 196,5 tys. zł. Pozostała kwota – zgodnie z zapisami ustawy – jest przekazywana innym organom właściwym dłużnika oraz Skarbowi Państwa.

2.4. Prowadzenie środowiskowych domów samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy są komórkami organizacyjnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie. Pełnią rolę ośrodków wsparcia dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi i spełniają zadania opiekuńczo-terapeutyczno-rehabilitacyjne. Realizują zadania z zakresu administracji rządowej, stąd ich działalność jest finansowana z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego.

Środowiskowy dom samopomocy przeznaczony jest dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w wieku od 18 do 60 lat (w przypadkach szczególnie uzasadnionych mogą być osoby starsze), mających trudności w samodzielnej egzystencji i funkcjonowaniu społecznym.

Głównym celem działalności środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zapobieganie u podopiecznych nawrotom choroby oraz przeciwdziałanie alienacji, marginalizacji, stygmatyzacji w ich życiu i funkcjonowaniu społecznym. Głównym zadaniem realizowanym jest wszechstronna pomoc osobom chorym psychicznie w przystosowaniu się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz wyposażenie ich w podstawowe umiejętności codziennego życia, które na skutek choroby zostały utracone.

Cele i zadania realizowane są poprzez terapię zajęciową, prowadzenie rehabilitacji psychospołecznej, motywowanie chorego do aktywności w pełnieniu ról społecznych i zawodowych, organizowanie w środowisku pomocy ze strony rodziny, stosowanie różnych form integracyjnych poprzez zajęcia rekreacyjno-sportowo-kulturalne.

W strukturze MOPS w Koszalinie funkcjonują 2 środowiskowe domy samopomocy:

- Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 „Odrodzenie” przy ul. Odrodzenia 34,
- Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 „Przyszłość” przy ul. Łużyckiej 12A.

W okresie od 01.01.2010r. do 31.12.2010r. w zajęciach ŚDS Nr 1 uczestniczyło 29 osób, a w ŚDS Nr 2 uczestniczyły 33 osoby.

Ośrodki czynne są codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 16.00.

Ośrodki wsparcia prowadzą:

- terapię zajęciową- indywidualną i grupową,
- rehabilitację psychospołeczną,
- motywują chorego do aktywności w pełnieniu ról społecznych i zawodowych,
- wspierają w sytuacjach kryzysowych,
- organizują w środowisku pomoc ze strony rodziny,
- stosują różne formy integracyjne poprzez zajęcia rekreacyjne, sportowe i kulturalne.

Przyznanie lub odmowa pomocy w formie pobytu w Ośrodkach: Środowiskowych Domach Samopomocy Nr 1 i Nr 2 odbywa się na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MOPS, po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego na wniosek osoby zainteresowanej.

W celu poprawy funkcjonowania domowników w różnych sferach życia, prowadzone były różnorodne zajęcia i treningi:

1) zajęcia z zakresu treningów umiejętności praktycznych i społecznych:

- trening z zakresu umiejętności rozwiązywania problemów międzyludzkich,
- trening z zakresu porozumiewania się,
- trening asertywności,
- trening kreatywności,
- trening kulinarny z elementami treningu budżetowego,
- trening umiejętności poszukiwania pracy,

2) zajęcia z zakresu terapii zajęciowej:

- zajęcia plastyczne:

§ rysunek,

§ malarstwo,

- § przygotowywanie dekoracji i prac okolicznościowych różnymi technikami,
- rękodzieło i makrama, haft i krawiectwo:
 - § nabywanie sprawności manualnej,
 - § rozwijanie wyobraźni przestrzennej,
 - § wyszywanie i haftowanie różnymi technikami,
- zajęcia informatyczne i poligraficzne,
- 3) zajęcia z zakresu poradnictwa psychologicznego i psychoedukacji:
 - indywidualne konsultacje z psychologiem dla uczestników oraz ich opiekunów,
 - indywidualne poradnictwo konsultanta psychiatry,
 - psychoedukacja,
 - trening lekowy,
- 4) zajęcia z zakresu treningu spędzania czasu wolnego, aktywizacji społecznej,
 - wspólne wycieczki o charakterze turystyczno- krajoznawczym,
 - zajęcia ruchowe o charakterze rekreacyjnym,
 - wspólne wyjścia i wyjazdy na imprezy kulturalne,
- 5) zajęcia zmierzające do integracji:
 - systematyczne zebrania społeczności,
 - wspólne obchody ważnych dla społeczności uroczystości i rocznic,
 - dokumentacja życia społeczności w formie kroniki ŚDS.

W roku 2010 odbyło się szereg imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych, w których brali udział lub organizowali uczestnicy ŚDS-ów:

- świąteczno- noworoczne spotkanie z rodzinami i przyjaciółmi domowników,
- zabawa karnawałowa, walentynkowa, andrzejkowa domowników,
- cykl spotkań: „Poznajemy państwa Unii Europejskiej”,
- wykład p. Marleny Zimny w ŚDS Nr 2 nt. „Życie i twórczość Włodzimierza Wysockiego”,
- spotkania z okazji Dnia Kobiet i Dnia Mężczyzn,
- śniadanie wielkanocne z zaproszonymi gośćmi,
- wyjazd edukacyjny do Sianowa do sortowni odpadów sponsorowany przez PGK,
- udział w imprezach o charakterze muzycznym: w koncercie chopinowskim w szkole muzycznej, Festiwalu piosenki żołnierskiej, koncercie piosenek Anny Jantar,

- udział w imprezach plenerowych: Pikniku Pieczonego Ziemniaka, Pikniku Naukowym,
- udział w obchodach Dnia Chorych Psychicznie w C. H. Forum,
- wyjście do teatru na spektakle: „Bankrut”, „Przebudzenie”, „Niemcy”, „Odłot”,
- wycieczka krajoznawcza do Gniezna,
- udział w VII Europejskim Festiwalu Filmów „ Integracja Ty i Ja”,
- udział w festynie osiedlowym Osiedla 1000- lecia w Sportowej Dolinie,
- udział w VII Plenerze Malarskim w Osiekach,
- trzydniowa wycieczka na Kaszuby i Kociewie,
- wyjazd do Kołobrzegu na obchody Światowego Dnia Osób Chorych Psychicznie,
- udział w wystawach malarskich w galeriach: w Muzeum, „Na Piętrze” i galerii „Ratusz”, wystawie malarstwa marynistycznego w CEN, wystawie i pokazie tworzenia witraży – warsztatach w skansenie.

Budżet ŚDS Nr 1 „ Odrodzenie” w 2010 roku wyniósł 255,1 tys. zł, w tym środki z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego – 233,2 tys. zł, środki Miasta - 21,9 tys. zł.

Na działalność ŚDS Nr 2 „Przyszłość” wydatkowano w 2010 roku środki finansowe z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego w wysokości 261,0 tys. zł , w tym ze środków Wojewody Zachodniopomorskiego – 241,6 tys. zł, środków Miasta - 19,4 tys. zł.

W Koszalinie funkcjonuje jeszcze jeden Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Budowniczych 6, który prowadzony jest przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie kieruje osoby do tego ośrodka po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i wydaniu decyzji administracyjnej.

3. Zadania własne powiatu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne powiatu, a w szczególności:

- organizuje opiekę w rodzinach zastępczych,
- realizuje postanowienia sądu dotyczące umieszczenia małoletnich i nieletnich w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych,

- przeprowadza wywiady środowiskowe w rodzinach zastępczych, w Rodzinnych Domach Dziecka,
- monitoruje sytuację opiekuńczo - wychowawczą dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- obejmuje pracą socjalną rodziny zastępcze,
- prowadzi postępowania i wydaje decyzje dotyczące udzielania pomocy związanej z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej,
- przyznaje pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych, w związku z pełnieniem przez nich tej funkcji,
- przyznaje pomoc pieniężną na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej dla pełnoletnich wychowanków,
- przygotowuje i przekazuje do sądu rodzinnego opinię na temat kandydatów na rodziny zastępcze,
- przygotowuje i przekazuje do sądu rodzinnego ocenę sytuacji opiekuńczo - wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz sprawozdanie z funkcjonowania rodziny zastępczej,
- ustala odpłatność u rodziców biologicznych dziecka, z tytułu umieszczenia go w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, rodzinnym domu dziecka, oraz zwalnia z odpłatności,
- przygotowuje projekty porozumień między powiatami, w sprawach umieszczania dzieci pochodzących z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Koszalina,
- prowadzi merytoryczną obsługę porozumień między powiatami w sprawie umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych oraz ponoszonych wydatków na ich utrzymanie,
- przygotowuje skierowania dotyczące umieszczenia dzieci w Rodzinnych Domach Dziecka na terenie Miasta Koszalin,
- prowadzi merytoryczną obsługę zawodowych rodzin zastępczych, tj.:
 - § przygotowuje miesięczne ewidencje pobytu dzieci umieszczonych w zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego,

- § przeprowadza analizę kwartalnych sprawozdań dotyczących pobytu dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych,
- § przygotowuje i kompletuje dokumenty do zawierania umów z rodzinami zawodowymi,
- § prowadzi bieżący monitoring pobytu dzieci w rodzinach zawodowych i Rodzinnych Domach Dziecka,
- § organizuje spotkania z rodzinami zawodowymi (doradztwo, szkolenia),
- współpracuje z Ośrodkiem Adopcyjno - Opiekuńczym w Koszalinie w ramach zespołu oceny sytuacji dziecka, oraz prowadzi nadzór merytoryczny nad Ośrodkiem
- podejmuje działania na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze,
- opiniuje kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

3.1. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dziecka pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, powiat zobowiązany jest zapewnić opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej. Rodzicielstwo zastępcze jest formą czasowej opieki nad dzieckiem, które zostaje umieszczone w rodzinie zastępczej na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. Rodzina zastępcza w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej ustaje z mocy prawa, z dniem osiągnięcia przez dziecko pełnoletniości lub w sytuacji rozwiązania rodziny zastępczej przez sąd opiekuńczy który uzna, że ustały przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej.

W 2010 roku w Koszalinie funkcjonowały 163 rodziny zastępcze, w których umieszczonych było 284 dzieci.

Tabela nr 19 Rodziny zastępcze w latach 2008-2010

Wyszczególnienie	2008 rok		2009 rok		2010 rok	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze	174	328	179	299	163	284

W tym:	133	180	137	180	127	166
- spokrewnione z dzieckiem						
- niespokrewnione z dzieckiem	29	57	27	40	23	27
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego	3	33	4	15	4	32
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze	6	54	8	61	7	57
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne specjalistyczne rodziny zastępcze	3	4	3	3	2	2

W roku 2010 powstało 28 nowych rodzin, w tym:

- 21 spokrewnionych,
- 7 niespokrewnionych.

W roku 2010 rozwiązanych zostało 15 rodzin zastępczych:

- 12 spokrewnionych rodzin zastępczych, z tego 10 rodzin w wyniku usamodzielnienia się wychowanków, 1 – w związku z powrotem dziecka do matki biologicznej oraz 1 – z powodu umieszczenia dziecka w innej rodzinie zastępczej,
- 2 niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze – 1 z powodu adopcji dziecka i 1 w wyniku usamodzielnienia wychowanka,
- 1 zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza – z powodu rozwiązania umowy.

1) Pogotowia rodzinne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w rodzinie takiej umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej jednak niż na 12 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka może być przedłużony o 3 miesiące. Pogotowie rodzinne nie może odmówić przyjęcia dziecka w wieku do 10 lat, jeżeli zostało doprowadzone przez policję. Dziecko pozostaje w tej rodzinie do czasu wydania orzeczenia przez Sąd Rejonowy.

Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego w okresie pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka otrzymuje miesięczne

wynagrodzenie w wysokości 1 564,65 zł (95% podstawy 1 647,00 zł). Z dniem przyjęcia pierwszego dziecka miesięczne wynagrodzenie wzrasta do 2 635,20 zł (160% podstawy 1 647,00 zł). Wynagrodzenie to zwiększa się jeszcze o 329,40 zł (20% podstawy 1 647,00 zł), jeżeli w rodzinie zastępczej przebywa w okresie dłuższym niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub o najmniej jedno dziecko poniżej 7 lat, lub posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, lub niedostosowane społecznie.

W 2010 roku 18 dzieci opuściło pogotowie rodzinne: 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej, 2 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, 10 dzieci umieszczono w niespokrewnionej rodzinie zastępczej, 4 dzieci przekazano do adopcji oraz 1 dziecko zostało umieszczone w Rodzinnym Domu Dziecka.

2) Rodziny zawodowe wielodzietne

W zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej można umieścić w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześcioro dzieci, a w przypadku umieszczenia rodzeństwa, liczba dzieci w takiej rodzinie może ulec zwiększeniu.

Rodziny te otrzymują wynagrodzenie miesięczne z tytułu świadczonej opieki i wychowania w wysokości do 2 635,20 zł (do 160% podstawy 1 647,00 zł) , nie mniej jednak niż 1 564,65 zł (95% podstawy 1 647,00 zł). Wysokość wynagrodzenia zależy od liczby dzieci umieszczonych w rodzinie, a także ze względu na szczególne potrzeby dziecka np. jego niepełnosprawność, wiek dziecka, czas pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz stałe podnoszenia kwalifikacji przez osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej, co przyjęto Zarządzeniem Nr 41 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie z dnia 28.04.2008r.

W 2010 roku 11 dzieci zostało przekazanych do adopcji, 4 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, 2 dzieci rozpoczęło proces usamodzielnienia oraz 5 umieszczonych zostało w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

3) Rodziny zawodowe specjalistyczne

W zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem specjalistycznej rodzinie zastępczej umieszcza się dzieci niedostosowane społecznie z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji. W rodzinie tej może wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci.

Wysokość miesięcznego wynagrodzenia dla rodziny specjalistycznej świadczącej opiekę i wychowanie wynosi do 2 635,20 zł (do 160% podstawy 1 647,00 zł), nie mniej jednak niż 1 564,65 zł (95% podstawy 1 647,00 zł).

Rodzinie zastępczej udziela się pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w niej dziecka w wysokości 40% podstawy 1 647,00 zł (658,80 zł) pomniejszonej o kwotę odpowiadającą 50% dochodu tego dziecka, nie mniej jednak niż 10% podstawy 1 647,00 zł, tj. 164,70 zł.

Przy ustaleniu wysokości pomocy pieniężnej uwzględnia się:

- wiek dziecka;
- stan zdrowia dziecka;
- niedostosowanie społeczne dziecka, jeżeli wykazuje ono przejawy demoralizacji w rozumieniu przepisów postępowaniu w sprawach nieletnich.

Niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza otrzymuje dodatkowo na każde umieszczone w niej dziecko 164,70 zł (10% podstawy 1 647,00 zł) z tytułu sprawowania osobistej opieki i jego wychowania.

Rodzina zastępcza może otrzymać jednorazowe świadczenie pieniężne na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka w wysokości do 2 470,50 zł (do 150% podstawy 1 647,00 zł).

W przypadku, gdy na skutek zdarzenia losowego dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej wymaga dodatkowej pomocy, rodzina zastępcza może otrzymać na częściowe pokrycie skutków tego zdarzenia:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości do 823,50 zł (do 50% podstawy 1 647,00 zł) albo okresowe świadczenie pieniężne w wysokości do 823,50 zł (do 50% podstawy 1 647,00 zł) wypłacane przez okres trwania bezpośrednich skutków tego zdarzenia,
- pomoc w formie rzeczowej o wartości do 823,50 zł (do 50% podstawy 1 647,00 zł).

W 2010 roku z rodzin zastępczych 15 dzieci zostało adoptowanych, 5 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, 7 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, proces usamodzielnienia rozpoczęło 2 wychowanków rodzin zastępczych.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej. Powiat prowadzący rodzinę zastępczą zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przyjętego dziecka porozumienie w sprawie ponoszenia i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

W 2010 roku zawarto 5 nowych porozumień w zakresie pokrywania kosztów utrzymania 5 dzieci z terenu Miasta Koszalina umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów (z powiatami: koszalińskim, głębczycki, Miastem Gdynia) oraz 3 porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Koszalina (z powiatem: sławieńskim, koszalińskim). Środki na ten cel w formie dotacji przekazywane są przez Urząd Miejski. Ogółem w roku 2010 na podstawie porozumień umieszczonych było 57 dzieci w rodzinach zastępczych.

3.2. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych

Dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się opiekę w całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej typu :

- interwencyjnego,
- socjalizacyjnego,
- rodzinnego.

W Koszalinie nie ma tego typu placówek, poza rodzinnymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje postanowienia sądów rodzinnych w zakresie umieszczenia dziecka w placówce poprzez :

- wyszukiwanie odpowiedniej dla dziecka placówki na terenie Polski,
- przeprowadzenie wywiadów środowiskowych, gromadzenie i przekazywanie niezbędnych dokumentów do placówki,
- współpracę z powiatowymi centrami pomocy rodzinie na terenie całej Polski w zakresie kierowania dzieci do wybranych placówek,
- współpracę z sądami, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki opiekuńczo - wychowawczej ponosi wydatki na jego utrzymanie, w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w tej placówce. Pomiędzy powiatem prowadzącym placówkę, a powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka zawierane jest porozumienie w sprawie ponoszenia i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

W 2010 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów przebywało 20 dzieci z terenu Miasta Koszalin.

W 2010 roku zawarto 6 nowych porozumień w sprawie umieszczenia 6 dzieci z terenu Miasta Koszalin z powiatami: myśliborskim, wołowskim i gostyńskim, na terenie których funkcjonują placówki opiekuńczo - wychowawcze. Razem zawartych jest 14 porozumień.

Koszt utrzymania dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w roku 2010 wyniósł 621,6 tys. zł. Obsługę finansową w formie dotacji świadczy Urząd Miejski w Koszalinie.

Ponadto, w roku 2010 kierowane były dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego – Rodzinnych Domów Dziecka.

Rodzinny Dom Dziecka jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego. W Rodzinnym Domu Dziecka umieszczane są dzieci, którym nie znaleziono rodziny zastępczej lub przysposabiającej, a w którym wychowuje się dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się. Istnieje możliwość wspólnego wychowania i zapewnienia opieki licznemu rodzeństwu. Wychowankowie mają zapewnione kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych. W placówce rodzinnej może przebywać od 4 do 8 dzieci. W szczególnie uzasadnionych przypadkach liczba dzieci może ulec zwiększeniu. Skierowanie dziecka pozbawionego częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może nastąpić po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. Podstawą skierowania do placówki opiekuńczo – wychowawczej jest orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej albo wniosek rodziców lub opiekunów prawnych o umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Dziecko może przebywać w placówce do uzyskania pełnoletności, a po uzyskaniu pełnoletności, na dotychczasowych zasadach, do czasu ukończenia szkoły, w której rozpoczęło naukę przed osiągnięciem

pełnoletności. Placówką rodzinną kieruje dyrektor, który jest jednocześnie wychowawcą. W razie jego nieobecności placówką rodzinną kieruje osoba wyznaczona przez podmiot prowadzący, w uzgodnieniu z dyrektorem.

Na terenie Miasta Koszalina funkcjonują dwa Rodzinne Domy Dziecka, podlegające bezpośrednio Urzędowi Miejskiemu w Koszalinie. W placówkach tych w roku 2010 przebywało 23 wychowanków. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2010 roku skierował do nich 5 dzieci.

3.3. Udzielanie pomocy w integracji ze środowiskiem osobom pełnoletnim mającym trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, zakłady poprawcze, rodziny zastępcze.

Pomoc polegała na szeroko rozumianej pracy socjalnej, wyznaczeniu opiekuna osoby usamodzielniającej się, opracowaniu indywidualnego programu usamodzielnienia się, przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, przyznaniu pomocy na usamodzielnienie, pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym zapewnienia pobytu w mieszkaniu chronionym dla pełnoletnich wychowanków, którzy z różnych względów nie mogą powrócić do domów rodzinnych.

W świetle obowiązujących przepisów pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych, którzy realizują program usamodzielniania, przysługuje pomoc pieniężna na usamodzielnienie - jej wysokość wynosi od 100% do 400 % kwoty bazowej (1 647,00 zł), tj. od 1 647,00 zł do 6 588,00 zł, w zależności od rodzaju opuszczanej rodziny zastępczej lub placówki. Pomoc ta może być przeznaczana na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej - na polepszenie warunków mieszkaniowych, pokrycie wydatków związanych z nauką itp., i jest przyznawana w formie:

- pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki - przyznawana na okres pobierania nauki przez wychowanka, pomoc ta wynosi 30 % kwoty bazowej, tj. 494,10 zł i przysługuje nie dłużej niż do ukończenia 25 lat,
- pomoc na zagospodarowanie - przyznawana w formie rzeczowej i stanowi równowartość kwoty nie wyższej niż 300 % kwoty bazowej, tj. 4 941,00 zł; pomoc ta

może być przyznana np. w postaci materiałów koniecznych do remontu, urządzeń gospodarstwa domowego, pomocy naukowych.

W 2010 roku proces usamodzielnienia rozpoczęło 22 wychowanków rodzin zastępczych, 4 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, 1 wychowanek młodzieżowego ośrodka wychowawczego, oraz 1 z Zakładu Poprawczego.

Tabela nr 20 Liczba osób usamodzielnianych korzystających ze świadczeń w roku 2009 i roku 2010

Rodzaje świadczeń dla osób usamodzielnianych	Liczba osób	
	2009 rok	2010 rok
I. Usamodzielniani z rodzin zastępczych		
pomoc na kontynuację nauki	61	67
zagospodarowanie w formie rzeczowej	12	9
usamodzielnienie pieniężne	7	6
II. Usamodzielniani z placówek opiekuńczo - wychowawczych, zakładów poprawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych		
pomoc na kontynuację nauki	30	19
zagospodarowanie w formie rzeczowej	9	9
usamodzielnienie pieniężne	6	4

3.4. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udziela porad i konsultacji mieszkańcom Koszalina w zakresie poradnictwa prawnego, psychologicznego.

W roku 2010 udzielono łącznie 2956 porad i konsultacji indywidualnych.

Tabela nr 21 Liczba konsultacji udzielonych w roku 2010 z podziałem na formy poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj pomocy	Liczba porad / konsultacji
Indywidualne porady prawne	1 655
Indywidualne konsultacje i diagnozy psychologiczne	1 301
Razem	2 956

Udzielono porad psychologicznych w formie konsultacji indywidualnych i grupowych w ramach pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej, diagnostycznej, z zakresu:

- rozwiązywania aktualnych problemów życiowych,
- pomoc osobom zgłaszającym problemy takie jak: zaburzenia lękowe, depresje, trudne relacje z członkiem rodziny, problemy małżeńskie, samotność i izolacja, rozwód lub odejście partnera, traumy dziecięce,
- pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej,
- pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- niwelowania problemów związanych z zaburzeniami zachowania dzieci i młodzieży,
- pomocy osobom uzależnionych i współuzależnionym,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów zaistniałych w rodzinach zastępczych,
- pomocy pracownikom socjalnym w rozwiązywaniu problemów z klientem.

Porady prawne udzielono zgłaszającym się osobom i rodzinom z zakresu:

- spraw rodzinnych i opiekuńczych (m.in. alimenty, ustalenie miejsca pobytu dziecka, rozwód, ustalenie kontaktów z dzieckiem, separacja, przymusowe leczenie psychiatryczne i odwykowe, ustanowienie rodziny zastępczej, ubezwłasnowolnienie, władza rodzicielska, ustalenie ojcostwa),
- zabezpieczenia społecznego (m.in. ZUS, prawo pracy, pomoc społeczna, orzecznictwo o niepełnosprawności),
- ochrony praw lokatorów (m.in. eksmisja, uprawnienie do lokalu mieszkalnego),
- inne cywilne (m.in. o zapłatę, spadkowe, skarga na czynności komornika, zwolnienie od kosztów sądowych, eksmisja),
- spraw karnych (przemoc),
- spraw administracyjnych.

3.5. Prowadzenie Placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego – świetlicy środowiskowej

Placówka jest gminną placówką opiekuńczo – wychowawczą wsparcia dziennego działającą w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie, przy ul. Dworcowej 2. Przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat,

w wyjątkowych sytuacjach dla dzieci młodszych, pochodzących z terenu Miasta Koszalin. Pobyty dziecka w placówce jest dobrowolny i nieodpłatny.

Placówka swoją działalność rozpoczęła 11 sierpnia 2006 roku. W roku 2010 dziennie średnio na zajęcia uczęszczało 30 wychowanków pochodzących z rodzin:

- o niskim statusie materialnym,
- zaniedbanych wychowawczo,
- dotkniętych problemem alkoholowym,
- zagrożonych innymi uzależnieniami.

Do głównych zadań realizowanych należą:

- organizowanie wychowankom czasu wolnego poprzez:
 - § wyjścia do kina i teatru,
 - § wyjścia na basen,
 - § wyjścia na lodowisko,
 - § wjazdy na wycieczki,
 - § organizowanie imprez okazjonalnych,
 - § organizowanie zabaw w świetlicy,
 - § organizowanie zabaw na świeżym powietrzu,
- świadczenie wychowankom pomocy w nauce poprzez:
 - § pomoc wolontariuszy – uczniów gimnazjum i liceów przy odrabianiu lekcji przez wychowanków,
 - § prezentowanie filmów edukacyjnych,
 - § prezentowanie lektur szkolnych,
 - § czytanie młodszym dzieciom bajek,
- prowadzenie współpracy ze szkołą, do której uczęszczają wychowankowie świetlicy:
 - § spotkania z pedagogiem szkolnym,
 - § spotkania z wychowawcami klas,
 - § spotkania z kuratorem sądowym,
- stała współpraca z rodzicami:
 - § organizowanie spotkań z rodzicami,
- prowadzenie zajęć grupowych mających na celu:
 - § kształtowanie nawyków kultury życia na co dzień,
 - § przeciwdziałanie wszelkim uzależnieniom,

- § przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- § nauczenie dzieci w radzeniu sobie z negatywnymi emocjami,
- § kształtowanie umiejętności przeciwstawiania się negatywnym wpływom rówieśników,
- § budzenie uczuć empatycznych,
- § rozwijanie nawyków higienicznych,
- rozwijanie zainteresowań:
 - § prowadzenie zajęć plastyczno – technicznych,
 - § prowadzenie zajęć kulinarnych,
 - § rozwijanie indywidualnych zamiłowań,
- prowadzenie dożywiania wychowanków:
 - § przygotowywanie posiłków dostosowanych do pory przebywania dzieci w świetlicy,
- udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny,
- praca wychowawcza i socjalna w celu kształtowania postaw pożądanych i pomocy w prawidłowym rozwoju ich osobowości, nabywanie różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu,
- kształtowanie prawidłowych relacji dziecka z jego rodziną i środowiskiem,
- kształtowanie nawyków kultury życia na co dzień, a w szczególności przeciwdziałanie wszelkim uzależnieniom.

Dzieci uczęszczające do świetlicy brały udział w konkursach plastycznych:

- konkurs „Wakacyjna wyprawa po zdrowie” zorganizowany przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie,
- konkurs „Cztery pory roku” zorganizowany przez Dom Edukacyjno – Kulturalny „Regnum” w Bydgoszczy.

Podczas spotkania wigilijnego zorganizowanego 22 grudnia 2010 roku z udziałem zaproszonych gości dzieci przedstawiły jasełka, po czym odbyło się wspólne śpiewanie kolęd.

Od listopada 2008 roku dzieci korzystają ze świetlicy internetowej ufundowanej przez Fundację ING Dzieciom, która wyposażyła pracownię w 10 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Ponadto od 2007 roku świetlica współpracuje z Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie. Klerycy Seminarium w ramach praktyk współpracują z placówką w formie cotygodniowych spotkań z dziećmi, w czasie których klerycy pomagają dzieciom w odrabianiu lekcji, organizują gry i zabawy świetlicowe, pomagają w organizacji imprez okolicznościowych. Współpraca ma na celu kształtowanie u dzieci nawyków kultury życia na co dzień, a w szczególności przybliżenie wartości duchowych, kształtowanie postaw społecznie pożądanych, kształtowanie prawidłowych relacji dziecka ze środowiskiem i rodziną.

3.6. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, finansowane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pełniąc obsługę administracyjną Funduszu.

Tabela nr 22 Liczba osób, którym przyznano dofinansowanie oraz wydatkowanie środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w latach 2008-2010

Rodzaje zadań	Rok 2008		Rok 2009		Rok 2010	
	Liczba osób / podmiotów	Kwota w tys. zł	Liczba osób/ podmiotów	Kwota w tys. zł	Liczba osób / podmiotów	Kwota w tys. zł
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	136	150,0	143	99,3	29	21,0
Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	496	598,6	262	330,2	446	227,4
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny - dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	2	8,6	1	2,1	1	1,5
Dofinansowanie likwidacji barier	92	264,9	72	167,3	15	120,0

architektonicznych , w komunikowaniu się i technicznych						
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych - dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	10	49,7	10	46,9	-	-
OGÓŁEM	x	1071,8	x	645,8	x	369,9
Nadzór merytoryczny oraz finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 1 i Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 2 (ogółem 100 uczestników)	2	1490,4	2	1644,0	2	1641,8
W tym:						
Dofinansowan o wypłacone ze środków PFRON	x	1341,4	x	1479,6	x	1479,6
środki własne Miasta	x	149,0	x	164,4	x	162,2

W roku 2010 w stosunku do 2009 roku wydatkowano mniej środków na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych z uwagi na mniejszy niż w roku poprzednim limit środków PFRON. Na dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wydatkowano środki w wysokości 369,9 tys. zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 1 przy ul. Budowniczych 6 w Koszalinie i Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 2 przy ul. Wyspiańskiego 4 w Koszalinie i dofinansowuje ich koszty na podstawie umów o finansowaniu działalności Warsztatów, zawartych z jednostką prowadzącą Warsztaty - Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Kołem w Koszalinie. Z terapii zajęciowej w Warsztatach korzysta 100 osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym w różnym stopniu, w tym w:

- WTZ Nr 1, ul. Budowniczych 6 - 45 osób,
- WTZ Nr 2, ul. Wyspiańskiego 4 - 55 osób.

Zgodnie z zapisem wymienionej ustawy, współfinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej w roku 2010 odbywało się ze środków PFRON w wysokości 90 % kosztów - 1479,6 tys. zł, oraz 10 % kosztów ze środków Miasta w wysokości 162,2 tys. zł.

IV. MIERNIKI REALIZOWANYCH ZADAŃ

1. Świadczeniobiorcy systemu pomocy społecznej

1.1. Świadczeniobiorcy korzystający z pomocy społecznej

W roku 2010 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i objął wsparciem 2 889 rodzin, w których żyło 5 675 osób.

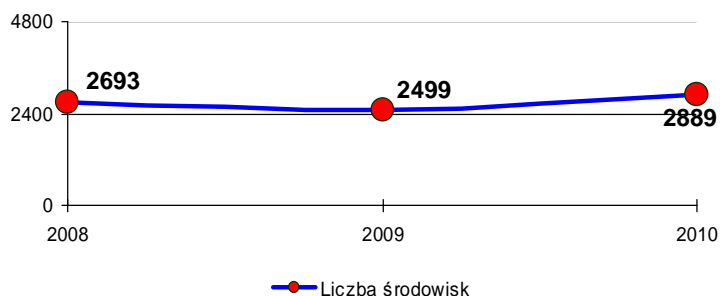
Tabela nr 23 Odsetek mieszkańców Koszalina korzystających z pomocy społecznej z tytułu ustawy o pomocy społecznej w latach 2008-2010

Rok	Liczba mieszkańców Koszalina (dane GUS w Koszalinie)	Liczba środowisk objętych pomocą Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Koszalina objętych pomocą
2008	107 307	2 693	5 139	4,8 %
2009	107 217	2 499	4 726	4,0 %
2010	108 057*	2 889	5 675	5,0 %

* stan na 30.06.2010r. wg GUS

Porównując dane pochodzące z roku 2009 z danymi z roku 2010 obserwujemy o 1 % wzrost udziału klientów systemu pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Koszalina. Jest to ściśle skorelowane ze wzrostem ogólnej liczby środowisk korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej, co ilustruje poniższy wykres.

Wykres nr 9 Fluktuacja liczby środowisk klientów systemu pomocy społecznej (tabela nr 23 – kolumna oznaczona kolorem niebieskim) otrzymujących wsparcie z ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2008- 2010

Analizując liczbę środowisk klientów systemu pomocy społecznej uzyskujących wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej w latach 2009-2010, obserwujemy wzrost liczby tych środowisk. Bezpośrednią przyczyną wzrostu liczby klientów może być:

- trudna sytuacja na rynku pracy: likwidacja zakładów pracy, redukcja zatrudnienia w zakładach pracy - w Koszalinie na koniec grudnia 2010 roku stopa bezrobocia wyniosła 10,7% i wzrosła w stosunku do grudnia 2009 roku o 0,8%,
- przyłączenie od 01.01.2010r. do Koszalina miejscowości Jamno i Łąbusz - objęto z tych miejscowości pomocą społeczną 26 nowych środowisk.

1.2. Dominujące powody przyznawania pomocy rodzinom objętym pomocą społeczną

Najczęściej występujące powody trudnej sytuacji życiowej klientów przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 24 Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin klientów systemu pomocy społecznej najczęściej występujące w latach 2008 – 2010

Powód trudnej sytuacji życiowej klientów	Liczba rodzin		
	2008 rok	2009 rok	2010 rok
Ubóstwo	1 588	1 783	2 054
Bezdomność	81	101	102
Bezrobocie	1 378	1 481	1 722
Niepełnosprawność	918	977	1 061
Długotrwała lub ciężka choroba	1 150	1258	1 396
Potrzeba ochrony macierzyństwa	86	102	145
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	436	423	508
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	31	30	43
Alkoholizm	193	120	134
Narkomania	14	6	7

Dominującą przesłanką przyznania pomocy społecznej w 2010 roku było ubóstwo i ściśle z nim związane bezrobocie, a także długotrwała choroba i niepełnosprawność.

1.3. Dominujące przyczyny odejścia osób z systemu pomocy społecznej

Tabela nr 25 Powody odejścia klientów z systemu pomocy społecznej w roku 2010

Powód odejścia	Liczba osób 2010 rok
Klient przestał kwalifikować się do pomocy (wzrost dochodu)	70
Klient usamodzielniał się (podjęcie pracy)	179
Klient zaprzestał współpracy	52
Zgon klienta	63
Inne	34
Razem	398

Na uwagę zasługuje fakt, że największą liczbę klientów, którzy w roku 2010 odeszli z systemu pomocy społecznej, stanowią osoby, które usamodzielniały się, co może świadczyć o zwiększonej skuteczności prowadzonej pracy socjalnej, a zwłaszcza jej podstawowego narzędzia jakim jest kontrakt socjalny.

Ponadto w roku 2010 miała nastąpić weryfikacja kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń z pomocy społecznej, zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej. Ze względu na skutki finansowe dla budżetów: państwa i samorządu terytorialnego – wzrost wydatków na realizację świadczeń z pomocy społecznej, nie wprowadzono tej zmiany, stąd wzrosła liczba osób, które przestały kwalifikować się do pomocy społecznej.

2. Decyzje i odwołania.

W roku 2010 wydano 32.286 decyzji, z tego:

- 18 392 decyzji przyznających świadczenia z pomocy społecznej,
- 867 decyzji z tytułu opieki nad dzieckiem i rodziną,
- 4247 decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych,
- 6355 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych,
- 1573 decyzje w sprawie funduszu alimentacyjnego,
- 852 decyzje dla dłużników alimentacyjnych w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 130 odwołań na decyzje wydane przez MOPS w Koszalinie. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie:

- utrzymało w mocy 71 decyzji,
- uchylilo 31 decyzji.

Natomiast 27 odwołań MOPS w Koszalinie załatwił we własnym zakresie.

Tabela nr 26 Liczba decyzji i odwołań od decyzji w latach 2009– 2010

Lp.	Wyszczególnienie	2009 rok	2010 rok
1	Liczba decyzji wydanych przez organ	33.980	32.286
2	Liczba odwołań od decyzji, z tego:	112	130
3	- decyzje utrzymane w mocy przez SKO w Koszalinie	62	71
4	- decyzje uchylone (w całości lub w części) przez SKO w Koszalinie	11	31
5	- odwołania załatwione we własnym zakresie	20	27

Ponadto Ośrodek 5 razy występował o stwierdzenie nieważności 6 decyzji.

3. Skargi

W roku 2010 do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 14 skarg, z czego 2 skargi uznano za zasadne w części, natomiast 12 skarg uznano za całkowicie bezzasadne. Tematyka skarg: 13 skarg dotyczyło niewłaściwych działań lub zachowań pracowników Ośrodka, natomiast 1 skarga dotyczyła jakości posiłków w stołówce.

Skargi zasadne w części dotyczyły działań i zachowań pracowników socjalnych rejonów pracy socjalnej.

Tabela nr 27 Liczba skarg w latach 2009-2010

Wyszczególnienie	Liczba skarg	
	2009 rok	2010 rok
Skargi ogółem w tym:	15	14
Uznane za bezzasadne	13	12
Uznane za zasadne	2	2

W porównaniu z rokiem 2009 liczba skarg zmniejszyła się o 1.

V. POMOC ŚRODOWISKOWA

Głównym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie ich do życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem.

Działania pracowników socjalnych skierowane są na wzmocnienie świadczeniobiorców w odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie. Pracownik socjalny podejmuje współpracę z rodziną, bądź osobą, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy na ich rzecz. Ma to na celu umożliwienie usamodzielniania się rodziny lub osoby, a tym samym pomoc w rozwiązaniu głównych problemów powodujących alienację społeczną. Działania podejmowane w tym zakresie są bardzo zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji.

Pracownicy socjalni zatrudnieni są w czterech Rejonach Pracy Socjalnej.

Do podstawowych zadań Rejonów Pracy Socjalnej należy w szczególności:

- podejmowanie wszechstronnych działań dla rozpoznania potrzeb oraz rozwiązania problemów osób i rodzin potrzebujących pomocy,
- dokonywanie analiz i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń,
- pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych,
- prowadzenie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodowa, skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- kompletowanie dokumentów osób ubiegających się o świadczenia pomocy społecznej w oparciu o obowiązujące przepisy,
- kompletowanie dokumentów osób ubiegających się o umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową,
- współpraca i współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami w celu przeciwdziałania i ograniczenia patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych.

1. Praca socjalna

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują oceny - diagnozy sytuacji osób oraz rodzin i planują pracę socjalną.

Cechą wyróżniającą pracę socjalną pracownika socjalnego jest systemowe, podmiotowe podejście do rodziny, co powoduje, że wszystkie dysfunkcje mające w niej miejsce nie mogą być traktowane jako izolowane zjawiska. Pracownik socjalny proponuje rodzinie różnego rodzaju pomoc i usługi specjalistyczne w zależności od problemów w niej występujących.

W roku 2010 pracy socjalnej poświęcono szczególną uwagę. Realizacja projektu systemowego pozwoliła na rozwinięcie aktywnych form współpracy z klientem (aktywizacja zawodowa i społeczna poprzez warsztaty interpersonalne, pracę z psychologiem i terapeutą). Aktywizacja klienta w zakresie poprawy własnej sytuacji, a nie wsparcie finansowe, była głównym celem współpracy.

Tabela nr 28 Liczba rodzin objętych pracą socjalną w roku 2010

Wyszczególnienie	2010 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem	3 537	6 126
w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	1 261	3 226

2. Kontrakt socjalny

Podstawowym narzędziem pracownika socjalnego w ramach pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Jest to forma umowy zawartej pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny, a pracownikiem socjalnym. Ma on na celu zwiększenie skuteczności udzielonej pomocy poprzez mobilizowanie osób i rodzin do podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności. Angażuje on przede wszystkim klienta (np. bezrobotnego) do aktywnego poszukiwania pracy. Wyraźnie określone w kontrakcie zasady współpracy mobilizują i ukierunkowują pracę socjalną w procesie poprawy sytuacji klienta.

Tabela nr 29 Liczba osób, z którymi prowadzono pracę metodą kontraktu w latach 2009 – 2010

Dysfunkcja	Liczba klientów, z którymi podpisano kontrakt socjalny	
	2009 rok	2010 rok
Bezrobocie	197	104
Niepełnosprawność	1	0
Długotrwała choroba	4	3
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	6	14
Bezdomność	40	23
Inne (przemoc, uzależnienia)	79	70
Razem	327	210

Kontrakt socjalny może być zawarty jedynie w sytuacjach, w których istnieje możliwość podjęcia działań ze strony podopiecznego. Postanowienia kontraktu muszą być dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku.

Najliczniejszą grupą świadczeniobiorców, z którymi został zawarty kontrakt socjalny są osoby bezrobotne. W 2010 roku dzięki prowadzonej pracy w ramach kontraktu socjalnego usamodzielniało się 21 osób bezrobotnych.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Działania przeciwdziałające przemocy w rodzinie polegają na:

- diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowaniu działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie,
- monitorowaniu sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy,
- podejmowaniu działań w stosunku do osób stosujących przemoc,
- rozpowszechnianiu informacji o instytucjach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

W ramach działań interwencyjnych – powstrzymujących tzw. „gorącą przemoc” działają zespoły interwencyjne, w skład których wchodzi: pracownik socjalny, funkcjonariusz policji i strażnik miejski. Zadaniem tych zespołów jest monitorowanie środowisk korzystających z pomocy społecznej, w których stwierdzono fakt zaistnienia przemocy. Wynikiem

działalności tych zespołów było przeprowadzenie w 2010 roku 203 interwencji w środowiskach.

Od 2002 roku istnieje w Koszalinie Zespół Interdyscyplinarny d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dzięki pracy tego zespołu w naszym mieście budowany jest system przeciwdziałania przemocy oraz wspierania ofiar. Członkowie zespołu zostali przeszkoleni w 2010 roku w zakresie zmian w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym, w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Odbyły się spotkania w koszalińskich szkołach w ramach akcji „Szkoła bez przemocy”

Dokumentem służbowym wypełnianym przez pracownika socjalnego oraz funkcjonariusza policji w przypadku stwierdzenia przemocy jest „Niebieska Karta”.

Służy ona do:

- dokumentowania faktów związanych z przemocą występującą w rodzinie,
- ocenie zagrożenia dalszą przemocą,
- przygotowania skutecznego planu pomocy osobie poszkodowanej,
- jako dowód w sprawach sądowych.

4. Pomoc dla osób opuszczających Zakłady Karne

W ramach prowadzonej współpracy na podstawie Porozumienia zawartego pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin, zakłady karne informują Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie o terminach opuszczenia zakładów przez skazanych i potrzebie objęcia ich pomocą. W wyniku właściwego przepływu informacji, osoby opuszczające zakłady karne otrzymują odpowiednie wsparcie w zależności od potrzeb, jak również wsparcie w zakresie poradnictwa specjalistycznego. Ponadto zakłady karne na wniosek MOPS informują, czy osoby osadzone są zatrudnione i czy zarobki przekazywane są ich rodzinom, ubiegającym się o pomoc społeczną.

W ramach porozumienia pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koszalinie a Okręgowym Zarządem Zakładów Karnych w Koszalinie odbywają się cykliczne spotkania informacyjne z osadzonymi oraz kadrą Zakładu Karnego. W spotkaniach biorą udział także przedstawiciele Zarządu Budynków Mieszkalnych oraz Sądu. W roku 2010 podejmowano następujące działania:

- 36 osobom udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego, charakter udzielonej pomocy: zasiłek okresowy, zasiłek celowy na zakup żywności, odzieży, środków czystości, leków, zasiłek stały,
- 4 osoby otrzymały pracę po opuszczeniu zakładu karnego,
- 19 osób powróciło do rodziny, środowiska po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności,
- udzielono pomocy w naturze: bezpłatne posiłki, schronienie (12 osób w roku 2010 po opuszczeniu zakładu karnego skorzystało ze schronienia w schronisku dla bezdomnych),
- udzielono poradnictwa prawnego, psychologicznego, prowadzono pracę socjalną z osobami zwalnianymi z zakładów karnych i ich rodzinami:
 - § pomoc prawna i psychologiczna udzielana przez specjalistów Działu Poradnictwa Specjalistycznego,
 - § pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (w Powiatowym Urzędzie Pracy, Urzędzie Miejskim, Zarządzie Budynków Mieszkalnych),
 - § 7 osób brało udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie, z których 5 osób z powodzeniem ukończyło zajęcia.

VI. Realizacja programów i projektów dotyczących działań z zakresu pomocy społecznej

W roku 2010 Miejski Ośrodek Pomoc Społecznej w Koszalinie realizował projekty i programy dotyczące działań z zakresu pomocy społecznej, rozwijania nowych form pomocy społecznej i samopomocy oraz kontynuował dotychczasowe programy, w tym reintegracji zawodowej i społecznej osób podlegających i narażonych na wykluczenie społeczne.

1. „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”

W kwietniu 2008 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji projektu systemowego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt realizowany jest na podstawie umowy zawartej w dniu 16 kwietnia 2008 roku do końca roku 2013 z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie. Na realizację projektu w roku 2010 wydatkowano 681,1 tys. zł, z czego kwota 70,7 tys. zł stanowiła wkład własny (zasiłki i pomoc w naturze).

Problemem determinującym realizację projektu jest wzrastający poziom ubóstwa i ekсклюzy społecznej oraz towarzyszące temu zjawisku patologie społeczne: przestępczość, alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie itp. Istotnym problemem jest także niepełnosprawność i funkcjonowanie osób nią dotkniętych w społeczeństwie. Integracja społeczna i zawodowa uczestników projektu realizowana jest poprzez kontrakty socjalne, programy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i indywidualne programy usamodzielniania.

W 2010 roku zaplanowana we wniosku o dofinansowanie grupa odbiorców stanowiła łącznie 80 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (w tym 24 osoby niepełnosprawne), zagrożone wykluczeniem społecznym, które jednocześnie są w wieku aktywności zawodowej oraz mieszkają na terenie Koszalina. Uczestnicy zostali wytypowani przez pracowników socjalnych na bazie przeprowadzonej przez nich diagnozy.

Udział w projekcie miał na celu powtórne wykształcenie zdolności do samodzielnego świadczenia usług na rynku pracy, nabywanie nowych umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podniesienie kwalifikacji zawodowych.

Uczestnicy projektu w ramach aktywnej integracji kierowani byli na zajęcia w Klubie Integracji Społecznej, gdzie przeszli cykl warsztatów społeczno-zawodowych pt. „Kuźnia Rozwoju Osobistego” oraz indywidualne spotkania ze specjalistami (psycholog, doradca zawodowy). W trakcie zajęć uczestnicy projektu mieli zapewniony: ciepły posiłek w postaci drugiego dania, poczęstunek, materiały dydaktyczne, opiekę zależną nad dziećmi oraz zwrot kosztów przejazdu z/na zajęcia.

W ramach wykorzystania instrumentu aktywizacji zawodowej uczestnicy korzystali z możliwości podniesienia swoich umiejętności i kwalifikacji zawodowych na organizowanych w ramach projektu kursach zawodowych podnoszących kwalifikacje.

Tabela nr 30 Wykaz kursów zawodowych/podnoszących kwalifikacje zrealizowanych w ramach projektu.

Lp.	Kurs	Liczba osób które ukończyły kurs
1	Kucharz	4
2	Profesjonalna asystentka/sekretarka z obsługa urządzeń biurowych	2
3	Sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej	3
4	Korepetycje z chemii	1
5	Florystyka – bukiciarstwo	4
6	Stylizacja paznokci	4
7	Opiekun osoby starszej i niepełnosprawnej	6
8	Masaż klasyczny	1
9	Opiekunka dziecięca	3
10	Fryzjer	2
11	Operator koparkoładowarki kl. III	6
12	Operator koparki ładowarki jednonaczyniowej	1
13	Obsługa wózków widłowych z bezpieczną wymianą butli	6
14	Ochrona osób i mienia	8
15	Szkolenie pracowników do pracy w zakładzie poligraficznym	1
16	Zaawansowany kurs języka angielskiego przygotowujący do FCE	2
17	Prawo jazdy kat. B	19
18	Prawo jazdy kat. C	2
19	Prawo jazdy C+E	1
20	Kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. C	1
21	Kurs komputerowy z obsługą programów do kosztorysowania w budownictwie	2
22	Obsługa komputera i Internetu na poziomie podstawowym	7
23	Księgowość Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP)	2

Dodatkowe wsparcie w ramach projektu stanowiły: zwrot kosztów przejazdu z/na zajęcia, pokrycie kosztów opieki nad dziećmi na czas trwania zajęć.

W ramach projektu w 2010 roku realizowane były działania o charakterze środowiskowym, których celem było zwiększenie wśród uczestników projektu motywacji i chęci uczestnictwa w życiu społecznym miasta i jego mieszkańców. W roku 2010 z działań o charakterze środowiskowym skorzystało 51 uczestników oraz 76 osób z ich otoczenia (rodziny, sąsiedzi).

Uczestnicy mieli możliwość udziału w spotkaniach o charakterze: edukacyjno-kulturalno-sportowym, integracyjno-ekologiczno-turystycznym. W ramach działań środowiskowych zorganizowano:

- dwa wyjścia do kina oraz dwa wyjścia do teatru,
- spotkanie integracyjne na kręgielni,
- wycieczkę do Archiwum Państwowego w Koszalinie,
- wyjście na operę „Traviata” w koszalińskim amfiteatrze,
- imprezy okolicznościowe, m.in.: Dzień Matki, Piknik Rodzinny, Spotkanie Wigilijne,
- udział w 29. edycji Festiwalu Filmowego „Młodzi i Film”,
- spotkania tematyczne z ciekawymi ludźmi, m.in. z przedstawicielem Straży Miejskiej i Przedstawicielem Biura Porad Obywatelskich,
- wyjazdy integracyjne do wiosek tematycznych: Sierakowo – Paproty, Szymbark, na Mazury (Olsztyn, Nidzica, Malbork),
- plener malarski ze studentami ASP Wrocław.

Innym zadaniem realizowanym poprzez cały cykl działań o charakterze środowiskowym było redagowanie i wydawanie 8 numerów gazetki „START”. Gazetka była redagowana przez uczestników z pomocą animatora środowiskowego. Stanowiła formę wyrażenia swoich opinii dotyczących aktualnych wydarzeń w ramach projektu oraz wydarzeń społecznych na terenie miasta.

Działania dla grupy osób niepełnosprawnych w projekcie prowadzone były przez Punkt Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych utworzony w ramach projektu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w 2008 roku. Zaplanowane działania w ramach Punktu Wsparcia, w tym usługi o charakterze informacyjnym, doradczym i szkoleniowym miały na celu wsparcie integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Osoby niepełnosprawne biorące udział w projekcie mogły także zgłaszać się ze swoimi problemami i wątpliwościami do pracownika socjalnego w Punkcie Wsparcia, gdzie uzyskali poradę bądź informację.

W wyniku realizowanych przedsięwzięć osiągnięto rezultaty przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 31 Ocena rezultatów osiągniętych w projekcie „START”

OCENA OSIĄGNIĘCIA REZULTATÓW		
REZULTATY ZAŁOŻONE	REZULTATY OSIĄGNIĘTE	UWAGI
REZULTATY TWARDE		
80 osób weźmie udział w projekcie	93 osoby wzięły udział w projekcie	- rotacja uczestników, - 80 osób rozpoczęło uczestnictwo, - 13 osób kontynuowało uczestnictwo z roku 2009, - 67 osób zakończyło udział zgodnie z zaplanowaną ścieżką;
40 osób zostanie objętych kontraktami socjalnymi,	48 osoby zawarły kontrakty socjalne	- 2 os. kontynuowały uczestnictwo z r. 2009, - rotacja uczestników;
6 osób zostanie objętych Indywidualnymi Programami Wychodzenia z Bezdomności,	6 osób zawarło Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności	- nie było osób kontynuujących;
10 osób zostanie objętych Indywidualnymi Programami Usamodzielniania	10 osób zawarło Indywidualne Programy Usamodzielniania	3 os. kontynuowały uczestnictwo z r. 2009;
24 osoby niepełnosprawne zostaną objęte programem integracji zawodowej i społecznej	29 osób niepełnosprawnych objęto programem integracji zawodowej i społecznej	- rotacja uczestników, - 8 os. kontynuowało uczestnictwo z 2009r.;
10 pracowników zostanie zaangażowanych w projekt	10 pracowników bezpośrednio zostało zaangażowanych w realizację projektu (na podstawie stosunku pracy): - koordynator projektu, - asystent koordynatora projektu, - pracownik biurowy, - pracownik socjalny w Dziale Opieki Zastępczej, - pracownik socjalny w Punkcie Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych, - 5 pracowników socjalnych otrzymywało dodatki w ramach zadań wykonywanych w projekcie	

Zorganizowanie i przeprowadzenie Indywidualnego Doradztwa Psychologicznego oraz Doradztwa Zawodowego	- udzielono 320 godzin porad psychologicznych (80 osób), - utworzono 73 Indywidualne Plany Działania w ramach 365 godzin doradztwa zawodowego;	
Zorganizowanie i przeprowadzenie Warsztatów „Kuznia Rozwoju Osobistego” dla uczestników projektu w ramach Klubu Integracji Społecznej	- zajęcia w zakresie psychoedukacji, łącznie zrealizowano 200 godzin zajęć (8 dni x 5 godzin szkoleniowych x 5 grup) - zajęcia w zakresie Aktywnego Poszukiwania Pracy, łącznie zrealizowano 200 godzin zajęć (8 dni x 5 godzin szkoleniowych x 5 grup) - zajęcia w zakresie edukacji finansowej, łącznie 150 godzin zajęć (5 dni x 6 godzin szkoleniowych x 5 grup) - zajęcia w zakresie grupowych spotkań z prawnikiem, łącznie zrealizowano 45 godzin zajęć (3 dni x 3 godziny szkoleniowe x 5 grup)	
Zorganizowanie kursów zawodowych i podnoszących kwalifikacje	Zorganizowano 23 kursy zawodowe i podnoszące kwalifikacje.	
46 uczestników oraz 30 os. z otoczenia zostanie objęte działaniami o charakterze środowiskowym	44 uczestników oraz 76 osób z otoczenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zostało objętych działaniami o charakterze środowiskowym	
Zredagowanie i wydanie 8 numerów gazetki stworzonej przez uczestników w ramach działań o charakterze środowiskowym	Zredagowano i wydano 8 numerów gazetki „START”, redagowanej przez uczestników działań o charakterze środowiskowym.	
Druk 500 egzemplarzy informatora dla bezrobotnych	Informator został zredagowany w 2009 roku a wydrukowany w 2010 roku (500 egzemplarzy)	
6 emisji filmu promocyjnego „START”	Emisja filmu promocyjnego odbyła się w dniach: 31 sierpnia, 15 września, 14 października, 19 listopada, 12 grudnia, 18 grudnia 2010 roku w Telewizji Kablowej MAX.	
Druk 100 sztuk plakatów i 500 sztuk ulotek promocyjnych	Wydrukowano 500 sztuk ulotek, które zostały rozesłane po różnych instytucjach oraz 100 sztuk plakatów.	

Wykonanie 77 zestawów promocyjnych dla uczestników projektu	Wykonano 77 zestawów promocyjnych	- każdy zestaw składał się z: kubka, teczki, długopisu oraz bloku A4 do pisania.
REZULTATY MIĘKKIE		
wzmocnienie kondycji psychozawodowej		
podwyższenie motywacji do aktywności zawodowej i społecznej		
zwiększenie aktywności zawodowej		
poprawa relacji w 5 rodzinach objętych pomocą asystenta rodzinnego oraz 46 uczestników działań środowiskowych		
nabycie umiejętności komunikowania się, autoprezentacji, samodzielności w poszukiwaniu pracy przez 43 kobiety i 37 mężczyzn uczestników projektu		
nabycie umiejętności wyznaczania celów i sposobów ich realizacji przez 43 kobiety i 37 mężczyzn uczestników projektu		
przywrócenie zdolności zatrudnienia u 70% uczestników projektu		
wzmocnienie pozycji 43 kobiet w życiu codziennym i na lokalnym rynku pracy		
wzmocnienie pozycji 11 kobiet i 13 mężczyzn – niepełnosprawnych w życiu i na lokalnym rynku pracy		
poprawa wizerunku MOPS Koszalin, poziomu świadczonych usług i efektywnego wykorzystania posiadanych zasobów		

Realizacja projektu odbywała się przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Koszalinie, na zasadach określonych w Porozumieniu z dnia 16 marca 2009 roku Nr ZPS.S0717-01/09, z późniejszym aneksem nr 1 z dnia 23 kwietnia 2010 roku.

W Porozumieniu określono:

- zakresy współpracy w zakresie procedur postępowania z klientami MOPS i PUP, należącymi do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- zasady współpracy w zakresie upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego,
- zasady informowania się o planowanych działaniach wobec bezrobotnych.

2. Klub Integracji Społecznej – działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Klub Integracji Społecznej stanowi sekcję Zespołu ds. programów i strategii. Został powołany Regulaminem Organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie, który zatwierdzono Zarządzeniem Nr 215/865/2008 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 8 maja 2008 roku. Realizacja oferty Klubu Integracji Społecznej skupiona jest na wzmocnieniu uczestników i wyposażeniu ich w wiedzę i umiejętności z zakresu wzajemnego wspierania się w pokonywaniu barier i trudności życia codziennego, wymiany

informacji oraz doświadczeń, ciągłej edukacji zdrowotnej i społecznej, konieczności osiągnięcia samodzielności ekonomicznej oraz umiejętności gospodarowania posiadanymi dochodami.

Celem działania Klubu Integracji Społecznej jest zapobieganie i minimalizowanie zagrożeń związanych ze skutkami wykluczenia społecznego oraz wyprowadzenie klientów pomocy społecznej z systemu opieki i wsparcia do życia w społeczeństwie i funkcjonowaniu na otwartym rynku pracy.

W ramach Klubu Integracji Społecznej w 2010 roku zarejestrowanych zostało 109 osób, w tym 92 osoby to uczestnicy projektu „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, a 17 osób to uczestnicy „Programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży w wieku 15-25 lat dot. alkoholizmu”, finansowanego ze środków Funduszu Przeciwalkoholowego.

Klubowicze skorzystali z 320 godzin indywidualnych spotkań z psychologiem. Na każdego uczestnika projektu przypadały średnio cztery godziny doradztwa. Łącznie indywidualnym doradztwem psychologicznym objęto 80 osób.

Klubowicze mieli też możliwość korzystania z indywidualnego doradztwa zawodowego – sporządzono 73 Indywidualne Plany Działania, które stanowiły podstawę do skierowania Klubowiczów na kursy zawodowe/podnoszące kwalifikacje.

Po zakończeniu indywidualnych spotkań ze specjalistami Klubowicze przeszli do realizacji warsztatów społeczno – zawodowych „KUŹNIA ROZWOJU OSOBISTEGO”. Na warsztaty złożyły się zajęcia w zakresie:

1) psychoedukacji – zasadniczym celem realizowanych warsztatów była poprawa samopoczucia, samooceny i podniesienie wiary we własne możliwości a także nabycie umiejętności komunikacji interpersonalnych i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Zajęcia obejmowały:

- podniesienie poziomu samooceny,
- zmniejszenie poczucia leku,
- naukę umiejętności komunikacji interpersonalnych,
- naukę asertywności i radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- wzmocnienie własnych atutów w poszukiwaniu pracy,
- autoprezentację,

- trening umiejętności negocjacyjnych w relacjach z pracodawcą,
- trening radzenia sobie ze stresem podczas rozmowy kwalifikacyjnej oraz w środowisku pracy.

Łącznie zrealizowano 200 godzin zajęć.

2) aktywnego poszukiwania pracy – celem zajęć było praktyczne nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy. Na warsztat złożyło się:

- wykorzystanie Internetu w poszukiwaniu pracy,
- pomoc w tworzeniu dokumentów aplikacyjnych,
- kreowanie nowego wizerunku pracownika,
- bezpośrednia współpraca z pracodawcami.

Łącznie zrealizowano 200 godzin zajęć.

3) edukacji finansowej – celem warsztatów było szerzenie wiedzy, rozwijanie umiejętności i wykształcenie pozytywnych nawyków potrzebnych do umiejętnego zarządzania pieniędzem przy uwzględnieniu celów wyznaczonych na przyszłość. Program zajęć obejmował:

- analizę budżetu i celów finansowych gospodarstwa domowego,
- sposoby i możliwości oszczędzania,
- zasady racjonalnego pożyczania,
- tworzenie domowego planu finansowego,
- zarządzanie domowym zadłużeniem.

Łącznie zrealizowano 150 godzin zajęć.

4) grupowych spotkań z prawnikiem – celem zajęć było nabycie umiejętnego poruszania się po literze prawa i różnych instytucjach w związku z załatwieniem spraw osobistych. Zajęcia obejmowały zagadnienia dot. pisania pism urzędowych, podstawy prawa pracy, prawa rodzinnego, prawa podatkowego i administracyjnego.

Łącznie zrealizowano 45 godzin zajęć.

Warsztaty w Klubie Integracji Społecznej zakończone zostały wydaniem certyfikatów, które stanowiły podstawę do rozpoczęcia drugiego etapu uczestnictwa w projekcie „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, jakim była aktywizacja zawodowa. Certyfikaty ukończenia Klubu Integracji Społecznej w ramach „Koszalińskiego Programu Integracji Społecznej – START” otrzymało 67 osób.

Koszty realizacji indywidualnych spotkań ze specjalistami oraz warsztatów społeczno – zawodowych „KUŹNIA ROZWOJU OSOBISTEGO” pokryte zostały ze środków w ramach „Koszalińskiego Programu Integracji Społecznej – START”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, i wyniosły 121,6 tys. zł.

W ramach „Programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży w wieku 15-25 lat dot. alkoholizmu” podjęto i zrealizowano następujące działania:

- przez 2 miesiące (marzec i kwiecień 2010 roku) trwała rekrutacja dzieci i młodzieży do Programu; w imieniu niepełnoletniej młodzieży udział w Programie deklarowali rodzice/opiekunowie, każdy uczestnik do udziału w Programie przystąpił po podpisaniu kontraktu socjalnego z pracownikiem socjalnym,
- specjalista – prawnik pełnił dyżury w siedzibie Klubu i udzielał bezpłatnych porad dla mieszkańców Miasta Koszalina. W okresie od 24 maja 2010 roku do 29 lipca 2010 roku (łącznie 71 godzin); ponadto w terminie od 06 września 2010 roku do 10 września 2010 roku prawnik przeprowadził 9-godzinne zajęcia tematyczne dla uczestników Programu z zakresu: zakładania działalności gospodarczej, ekonomii społecznej, spółdzielczości socjalnej oraz prawa pracy i przepisów bhp;
- przeprowadzono warsztaty psychoedukacyjne „Komunikacja i integracja”; warsztaty zrealizowano w okresie od 15 – 18 czerwca 2010 roku, a tematyka zajęć poświęcona była: analizie własnych potrzeb i możliwości, odkrywaniu swoich słabych i mocnych stron, autoprezentacji jako umiejętności tworzenia własnego obrazu, skutecznej komunikacji interpersonalnej i rozwiązywaniu konfliktów,
- zrealizowano zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz umożliwiono stworzenie swobodnego dostępu do komputera i Internetu dla uczestników zajęć Klubu Integracji Społecznej (zakupiono sprzęt komputerowy),
- prowadzono grupę wsparcia dla dzieci i młodzieży w wieku 15-25 lat oraz dla samopomocowej grupy rodziców w zakresie: propagowania zdrowego stylu życia (bez

nałogów) i uświadamiania zagrożeń płynących z powrotu do uzależnień, wzmacniania motywacji do utrzymania abstynencji, kształtowania prozdrowotnych postaw, wzmacniania wiary we własne siły, intensyfikacji samodzielnego podejmowania trudnych decyzji i wyborów, zwiększania otwartości, usprawniania relacji interpersonalnych, technik/metod współżycia z innymi w społeczeństwie; zajęcia realizowane były w okresie od 16 sierpnia 2010 roku do 15 grudnia 2010 roku, łącznie przeprowadzono 60 godzin zajęć,

- działanie na temat alternatywnych form spędzania czasu wolnego; w ramach realizowanych działań w okresie od 09 października 2010 roku do 13 grudnia 2010 roku zrealizowano: wycieczkę 1-dniową do Łeby – Park Dinosaurów, wycieczkę 2-dniową Gdynia – Gdańsk, 4 spotkania edukacyjno - obywatelskie (ze sportowcem, z Marszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego, Prezesem Fundacji Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości oraz koszalińskim biznesmenem), wyjście do Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w Koszalinie wraz z wizytą w restauracji oraz 2 wyjścia do kina; na spotkania i wyjścia uczestnicy Programu mieli możliwość zabrania osoby towarzyszącej ze swojego otoczenia; w spotkaniach edukacyjno – obywatelskich udział brali także wolontariusze Punktu Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej Klubu Integracji Społecznej,
- poradnictwa w zakresie informacji zawodowej dla uczestników Programu; były to indywidualne spotkania (w okresie od 04 listopada 2010 roku do 01 grudnia 2010 roku), których efektem było utworzenie Indywidualnych Planów Działania uczestnikom Programu, a w tym: ustalenie zainteresowań, zdolności, predyspozycji zawodowych, ustalenie przeciwwskazań do wykonywania czynności zawodowych, ustalenie hierarchii wartości, cech osobowych, rekomendacja zawodu/kursu, pomoc w przygotowaniu profesjonalnych aplikacji zawodowych,
- przeprowadzono zajęcia pierwszej pomocy medycznej z elementami edukacji prozdrowotnej; zajęcia zostały zrealizowane w okresie od 08 listopada 2010 roku do 14 grudnia 2010 roku,
- przeprowadzono szkolenie pt. „Jak zostać wolontariuszem?”; zajęcia realizowane były w okresie od 03 grudnia 2010 roku do 16 grudnia 2010 roku,
- na bieżąco prowadzono obsługę księgową i informatyczną Programu; na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie

w zakładce Projekty i Programy MOPS została utworzona podstrona Programu, gdzie na bieżąco umieszczano wszelkie informacje dot. realizowanych działań.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie otrzymał w trwały zarząd pomieszczenia w budynku przy ul. Morskiej 43 celem utworzenia siedziby Klubu Integracji Społecznej. Realizacja „Programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży w wieku 15-25 lat dot. alkoholizmu” pozwoliła na zakup podstawowego wyposażenia Klubu (m.in. meble, sprzęt do realizacji zajęć: laptopy, drukarki, TV, DVD oraz tablicę flipchart, gry edukacyjne, czajnik elektryczny, termosy, naczynia, sztucce, tusze, tonery, papier ksero itp., a ponadto zakupiony sprzęt jest wykorzystywany w codziennej pracy przez pracowników Klubu Integracji Społecznej).

Na realizację „Programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży w wieku 15-25 lat dot. alkoholizmu” wydatkowano kwotę 62,8 tys. zł w ramach otrzymanych środków z Funduszu Przeciwalkoholowego.

W ramach struktury utworzonego Klubu Integracji Społecznej działalność prowadzi Punkt Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej (PPPW), służący różnym podmiotom społecznym w Koszalinie i wspierający wolontariuszy w codziennej działalności. Nadrzędnym celem PPPW jest propagowanie i rozwijanie obywatelskiego uczestnictwa w zaspokajaniu potrzeb ludzkich oraz uczulenie społeczeństwa na potrzeby innych.

W 2010 roku w ramach Punktu podpisano 18 porozumień o współpracy. Wolontariusze na co dzień wspierają działalność Placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego – świetlicy środowiskowej, Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Odrodzenie” Nr 1 i Ośrodka Wsparcia „Złoty Wiek”.

W 2010 roku został przeprowadzony cykl prelekcji i zajęć dot. wolontariatu dla uczniów klas piątych Szkoły Podstawowej Nr 18 im. Jana Matejki w Koszalinie oraz dla uczniów klas pierwszych Gimnazjum Nr 9 w Koszalinie. Podobne spotkanie szkoleniowe zostało przeprowadzone dla uczniów Zespołu Szkół Nr 2 w Koszalinie im. Stanisława Lema. W ramach prowadzonych zajęć uczniowie dowiedzieli się kiedy pomaganie staje się wolontariatem, co to jest wolontariat, kto to jest wolontariusz, jakie wolontariusz ma prawa i obowiązki, co to jest kodeks etyczny wolontariusza, co to jest porozumienie o współpracy i gdzie może pracować wolontariusz.

W 2010 roku siedmiu wolontariuszy stanowiło wzmocnienie zaplecza technicznego podczas I Koszalińskiego Biegu Górskiego i Marszu Nordic Walking.

W dniu 07 czerwca 2010 roku pracownik Punktu Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie wziął udział w spotkaniu „Dzień szkoły bez przemocy”, którego tematem przewodnim był wolontariat – jako perspektywa na spędzanie wolnego czasu. Spotkanie zostało zorganizowane przez Szkołę Podstawową Nr 18 w Koszalinie w ramach Programu „Szkoła bez przemocy”.

24 czerwca 2010 roku PPPW przeprowadził pierwsze szkolenie pt. „Jak zostać wolontariuszem?” dla nowej grupy wolontariuszy.

Ponadto 10 wolontariuszy PPPW brało czynny udział w przygotowaniu spotkania mikołajkowego dla dzieci będących pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie.

Realizowane działania przez Punkt Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej są bezfinansowe.

Działalność Klubu Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie została zaprezentowana na czwartym cyklu jesiennych paneli seminaryjnych poświęconych wypracowaniu Powiatowego Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej, realizowanych w ramach projektu: „Kołobrzescki Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej”. Klub Integracji Społecznej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie stanowił jedną z dobrych praktyk prezentowanych podczas spotkania seminaryjnego.

3. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi integralną część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec tych osób. Istotnym elementem procesu edukacyjnego jest podjęta w dniu 14 listopada 2007r. partnerska współpraca z lokalnymi samorządami, jednostkami pomocy społecznej, podmiotami pracującymi na rzecz rodziny, Policją, Sądem, Prokuraturą (aneks z dn.16.12.2009r.).

Celem głównym programu było powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie. Cel podstawowy ukierunkowany był na rozpoznaniu i zmianie zachowań, postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Program nie stanowił jednak formy osobistej psychoterapii sprawcy, a jedynie korygował jego niepożądane, szkodliwe zachowania

i postawy oraz zwiększał ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Głównym założeniem programu była pomoc sprawcom w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację mającą na celu:

- uświadomienie sprawcy czym jest przemoc,
- uzyskanie przez niego świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- rozpoznanie przez niego sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,
- opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającemu użyciu siły i przemocy,
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinie bez agresji,
- naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych,
- naukę umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć,
- analizę własnych prawdziwych motywów prowadzących do zachowań agresywnych,
- zwiększenie odpowiedzialności za własne czyny.

Zawartość merytoryczna programu skoncentrowana była na osiągnięciu celu podstawowego i zawierała elementy, które miały dostarczyć wiedzy, tworzyć okazje do poznania siebie oraz pozwalać na zmianę form myślenia i reagowania.

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany był od 20 września 2010 roku do 10 grudnia 2010 roku - 43 godziny zajęć. Zrealizowano zajęcia dla jednej grupy 5-osobowej.

Odbiorcami niniejszego Programu były osoby stosujące przemoc w rodzinie, dlatego warunkiem przyjęcia do Programu było uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

Uczestnikami Programu były:

- osoby, które zgłosiły się samodzielnie,
- osoby skierowane przez sąd, skazane za przestępstwo przeciwko rodzinie ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy, korzystające z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności,

- osoby skierowane przez organy ścigania objęte procedurą Niebieskiej Karty,
- osoby zobowiązane przez inne organy, instytucje i organizacje.

Założenia programowe w skutecznym osiągnięciu założonych celów i rezultatów przewidują współpracę z wieloma instytucjami i organizacjami, którymi są:

- Sąd,
- kuratorzy zawodowi,
- Prokuratura,
- Policja,
- organizacje pozarządowe,
- rodziny uczestników Programu.

W ramach projektu wydatkowano łącznie 4,1 tys. zł pochodzących ze środków Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy.

4. Program „Systemowa pomoc terapeutyczna dla ofiar przemocy domowej”

Celem strategicznym projektu była edukacja w zakresie nabywania i wzmacniania mechanizmów powstawania, utrwalania i przeciwdziałania przemocy domowej, korelacja doświadczeń urazowych, nauka rozpoznawania i wyrażania uczuć oraz nabycie przez dzieci podstawowych umiejętności społecznych. Projekt adresowany był do kobiet i dzieci dotkniętych przemocą domową.

Zajęcia w ramach tego projektu organizowane były w 4 obszarach:

- grupa wsparcia dla ofiar przemocy domowej – odbyły się 34 spotkania, w których uczestniczyło 35 osób,
- grupa terapeutyczna dla dzieci – w roku sprawozdawczym odbyło się 10 spotkań (zajęcia o charakterze zamkniętym) dla 9 dzieci,
- praca indywidualna (konsultacje, terapia) z dorosłymi ofiarami przemocy domowej – 89 porad dla 33 osób,
- praca indywidualna (terapia) z dzieckiem jako ofiarą przemocy domowej – 104 porady dla 38 dzieci.

Na realizację projektu wydatkowano 2,4 tys. zł z budżetu Miasta w ramach Funduszu Przeciwalkoholowego. Projekt realizowano od stycznia do grudnia 2010 roku.

5. Program „Grupa psychoterapeutyczna dla osób dorosłych”

Celem strategicznym programu było udzielenie grupowej pomocy psychoterapeutycznej. Podczas grupy każdy z uczestników przepracował zgłoszony przez siebie problem, w wyniku czego doszło do zmiany w obszarze ich funkcjonowania oraz adaptacji do rzeczywistości. Dodatkowo uczestnicy nabyli umiejętności w sferze komunikacji, radzenia sobie w sytuacjach stresowych. Widoczny był wzrost ich kompetencji interpersonalnych. Uczestnicy programu zwiększyli swe umiejętności społeczne, przełamując nieraz wieloletni lęk przed byciem otwartym w grupie społecznej. Udział w programie pozwolił na wzrost samooceny i samopoczucia uczestników.

W ramach programu odbyło się 15 spotkań dla 6 osób.

Na realizację projektu wydatkowano 1,0 tys. zł z budżetu Miasta w ramach Funduszu Przeciwalkoholowego. Projekt realizowano od stycznia do grudnia 2010 roku.

6. Program „Starszy Brat Starsza Siostra”

Celem programu było wspieranie dzieci w trudnej sytuacji życiowej, zapobieganie poczuciu bezradności i osamotnienia u dzieci i młodzieży, udzielanie pomocy w rozwoju społecznym, intelektualnym i emocjonalnym, rozwijanie pozytywnych więzi społecznych, zapobieganie aktom agresji, przemocy i nieszczęśliwym wypadkom, rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, zmiana postaw i przekonań dzieci i młodzieży poprzez akcentowanie pozytywnych wartości życia. Dzięki działaniom podjętym w ramach programu osiągnięto poprawę relacji rówieśniczych i rodzinnych młodych uczestników, a grupa młodzieży nabyła doświadczenie wolontariackie.

W roku 2010 programem objętych było 14 par wolontariusz – dziecko (14 wolontariuszy i 14 dzieci wraz z rodzinami).

Wsparcia psychologicznego i pedagogicznego udzielono grupie 14. dzieci.

W ramach programu zorganizowano:

- 132 spotkania 2-godzinne w parach wolontariuszy z dziećmi,
- 15 spotkań superwizyjnych i szkoleniowych z wolontariuszami,
- spotkanie mikołajkowe dla 28. osób,
- 1 wycieczkę do Kołobrzegu, w której wzięło udział 25 osób (dzieci wraz z opiekunami).

Ponadto uczestnicy programu w parach otrzymali karnety na kręgle (14 karnetów) i seans

filmowy (14 karnetów).

Na realizację projektu wydatkowano 7,4 tys. zł z budżetu Miasta w ramach Funduszu Przeciwalkoholowego. Program realizowano w okresie od stycznia do grudnia 2010 roku.

7. Program „Dobro dziecka przede wszystkim”

Celem programu było wsparcie niespokrewnionych i zawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych w kreowaniu pozytywnego wzorca rodziny wśród dzieci z rodzin zastępczych i mieszkańców Gminy Miasto Koszalin. W ramach programu zorganizowano warsztaty wyjazdowe dla rodziców zastępczych wraz z dziećmi (w tym również z dziećmi biologicznymi) w dniach od 13 do 17 października 2010r. w Hotelu „Geovita” w Mrzeżynie. Warsztaty miały na celu wypracowanie „modelu rodziny” i nabycie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami prawidłowego funkcjonowania rodziny.

W warsztatach uczestniczyły 94 osoby w tym 23 osoby dorosłe i 71 dzieci. Razem w warsztatach uczestniczyło 16 rodzin zastępczych. 4 dni obejmowały warsztaty i treningi z zakresu bloków tematycznych:

- dzień 1: Prawidłowe relacje rodzinne, życie emocjonalne,
- dzień 2 : Zagrożenia prawidłowego funkcjonowania rodziny,
- dzień 3: „Patologie”,
- dzień 4: Szkolenie „Sytuacje trudne i kryzysowe”,
- dzień 5: Szkolenie – wspólne wypracowanie przez rodziców z dziećmi „Prawidłowego Modelu Rodziny”.

Równocześnie prowadzono warsztaty dla dzieci dostosowując je do wieku dzieci i ich możliwości percepcyjnych. W trakcie warsztatów zajęcia były prowadzone równolegle w grupach dla dzieci i rodziców. Liczba grup została dostosowana do liczby osób warsztatów i wieku dzieci, tj. prowadzono 2 grupy dla dorosłych uczestników i 3 grupy dla dzieci.

Na realizację projektu wydatkowano 60,0 tys. zł, w tym z budżetu Miasta – 4,8 tys. zł, dotacja z budżetu państwa – 55,2 tys. zł.

VII. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS

1. Usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie w 2010 roku realizował przewozy niepełnosprawnych mieszkańców Koszalina poprzez:

- a) zapewnienie bezpłatnego dowozu niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży do szkół – w oparciu o Ustawę o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. art. 17. ust. 3a pkt 1 i 2,
- b) zapewnienie indywidualnych przewozów osobom niepełnosprawnym na podstawie „Regulaminu przewozów osób niepełnosprawnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie”, będącego załącznikiem Nr 1 do Zarządzenia Prezydenta Miasta Koszalina Nr 558/2047/10 z dnia 07 kwietnia 2010r.

Przewozy realizowane były za pomocą samochodu osobowego typu BUS marki Peugeota Boxer z 2004r., przystosowanego do realizacji przewozów osób niepełnosprawnych, wyposażonego w windę dla wózków inwalidzkich.

W ramach usług transportu w roku 2010 realizowane były następujące przewozy:

- bezpłatne przewozy od 7 do 9 niepełnosprawnych dzieci i młodzieży do szkół:
 - § Szkoły Podstawowej Integracyjnej nr 21 przy ul. Spasowskiego 14,
 - § Szkoły Podstawowej nr 13 przy ul. Rzemieśniczej 9,
 - § Prywatnego Gimnazjum przy ul. Wojska Polskiego 83 w Koszalinie,
- codzienny płatny dowóz 1. osoby niepełnosprawnej do pracy i z powrotem,
- realizacja indywidualnych zgłoszeń,
- pojedyncze przewozy do ośrodków rehabilitacyjnych w Polsce na zlecenie osób zainteresowanych – w ramach możliwości technicznych MOPS.

Ośrodek zabezpieczył również przewozy dziecka niepełnosprawnego do Gimnazjum Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Owińsku w województwie wielkopolskim. Wymienione przewozy na zlecenie Ośrodka realizowała firma zewnętrzna – 26 przewozów w roku 2010.

Koszty transportu poniesione przez Ośrodek w roku 2010 wyniosły 88,2 tys. zł, a wpływy z usług transportu – 4,6 tys. zł.

2. Prace społecznie użyteczne

Na mocy Porozumienia Nr 9/2010 dotyczącego zorganizowania i finansowania prac społecznie użytecznych oraz kierowania do ich wykonywania osób bezrobotnych z dnia 29 stycznia 2010r., w roku 2010 na Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej skierował do Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie 167 osób korzystających z pomocy społecznej, które następnie wykonywały prace społecznie użyteczne na 116 stanowiskach. Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające ze świadczeń pomocy społecznej kierowano do: Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Koszalinie, Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Pomorza Środkowego, Stowarzyszenia Przyjaciół Koszalina, Przedszkoli Nr 8, 12, 13, 15, Żłobka Miejskiego, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Hospicjum im. Św. Maksymiliana Kolbego, Bałtyckiego Teatru Dramatycznego, Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Polskiego Czerwonego Krzyża, Specjalistycznego Zespołu Gruźlicy i Chorób Płuc, Filharmonii Koszalińskiej, Stowarzyszenia Koszaliński Klub AMAZONKA, Polskiego Związku Głuchych Specjalistycznej Poradni Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu oraz do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie.

3. Orzekanie o niepełnosprawności

Przy Ośrodku działa Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Zespół został powołany przez Prezydenta Miasta Koszalina Zarządzeniem Wewnętrznym Nr 160/02 z dnia 27 grudnia 2002r. Ośrodek zapewnia obsługę kadrową, administracyjną i finansowo – księgową Zespołu.

W 2010 roku Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie wydał 1571 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności, z czego 440 to orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, 496 – o stopniu umiarkowanym, 635 – o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Osobom przed 16 rokiem życia wydano 156 orzeczeń, z czego 138 zaliczono do osób niepełnosprawnych.

Ogółem w roku 2010 Zespół wydał 1913 orzeczeń. W porównaniu z 2009 rokiem nastąpił wzrost liczby wydanych orzeczeń o 125. Wpływ wniosków był większy o 80.

Wydatki MZON w 2010 roku wyniosły 233,6 tys. zł, 187,3 tys. zł to wydatki z budżetu wojewody, zaś 46,3 tys. zł to wydatki z budżetu samorządu.

4. Udział w programach lokalnych

4.1. Lokalny system powiadamiania o przemocy i patologiach społecznych w Koszalinie – „Razem skuteczni, razem bezpieczni”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2010 roku był realizatorem projektu pn. „Lokalny system powiadamiania o przemocy i patologiach społecznych w Koszalinie – RAZEM SKUTECZNI, RAZEM BEZPIECZNI” – II edycja, współfinansowanego ze środków Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z rezerwy celowej budżetu państwa w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”.

Głównym założeniem projektu była dalsza aktywizacja i dynamizacja skutecznych działań na rzecz współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną w zakresie budowania lokalnego systemu powiadamiania o przemocy i zjawiskach patologicznych na terenie miasta Koszalina (jest to kontynuacja inicjatywy podjętej w roku 2009).

W trakcie projektu rozwijano i dopracowywano przy współudziale miejskich instytucji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie i patologiami społecznymi jednolity, spójny i skuteczny system powiadamiania o niepokojących zjawiskach. W ramach projektu odbyły się spotkania z przedstawicielami grup instytucjonalnych biorących udział w realizacji projektu. Zorganizowano po 1 spotkaniu dla 4 grup instytucjonalnych: dla przedstawicieli Rad Osiedli, dla dzielnicowych, policjantów i strażników miejskich, dla pedagogów szkolnych oraz dla pracowników socjalnych MOPS w Koszalinie, CARITAS Koszalin, Domu Samotnej Matki oraz Centrum Kryzysowego dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi w Koszalinie. Z każdej z grup wybrano przedstawicieli wchodzących w skład Zespołu nadzorującego i monitorującego projekt, celem m.in. nadzorowania prawidłowej realizacji projektu, utworzenia „mapy problemów przemocy i zjawisk patologicznych” na podstawie danych z Punktów Informacyjno - Konsultacyjnych. Spotkania te miały za zadanie aktywizowanie przedstawicieli

instytucji do szerszej współpracy oraz wyposażenie ich w wiedzę i umiejętności niezbędne do skutecznego oddziaływania w systemie.

W ramach projektu uruchomiono i prowadzono 4 Punkty Informacyjno - Konsultacyjne dla ofiar i sprawców przemocy na terenie miasta Koszalina (tj. w Radzie Osiedla Jedliny, Radzie Osiedla Lechitów, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie oraz w Komisariacie Policji – Policyjnej Izbie Dziecka w Koszalinie).

Punkt w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie czynny był w dni robocze (poniedziałek – piątek) od 7.00 do 19.00. w godzinach od 7.00 – 15.00, prowadzony był w ramach wyznaczonych dyżurów przez specjalistów Działu Poradnictwa Specjalistycznego: psychologów (2) i prawnika (1), pracowników socjalnych z Zespołów Interwencyjnych (4). Dwa punkty zlokalizowane na terenie osiedli mieszkaniowych o dużej częstotliwości występowania zjawisk patologicznych, prowadziły swoją działalność w godzinach 15.30 – 19.00 w siedzibach Rad Osiedli „Jedliny” (w każdy poniedziałek, środę, piątek) i „Lechitów” (w każdy wtorek, środę, czwartek). W celu ujednoczenia systemu oraz zapewnienia szybkiego i sprawnego reagowania na gorące przypadki przemocy, na bazie doświadczenia oraz wypracowanych już standardów współpracy między instytucjami – adresatami projektu w roku 2009, utworzono PIK na Komisariacie Policji – Policyjnej Izbie Dziecka w Koszalinie. Punkt ten czynny był przez całą dobę przez 7 dni w tygodniu, a w godzinach 15.30– 19.00 był obsługiwany przez specjalistów w ramach umów-zleceń, natomiast poza tymi godzinami przez dyżurnego funkcjonariusza policji. Dodatkowo Punkt ten Policja wyposażyła w maskotki – narzędzie do redukcji stresu dla dzieci w sytuacjach kryzysowych.

Obsługę wszystkich PIKów w godzinach od 15.30 – 19.00 zlecono 6 specjalistom, zgodnie z ustalonym grafikiem pracy.

Usługi oferowane przez PIK były całkowicie bezpłatne i kompleksowe (poradnictwo, informacja, terapia). Porady ewidencjonowano za pomocą kart klienta i kart doradczych. Łącznie, we wszystkich Punktach w okresie od maja do grudnia 2010 roku założono 66 kart klienta oraz 62 karty doradcze (42 w PIK w siedzibie MOPS, 20 w terenowych PIK). Udzielono również wielu porad telefonicznych, które nie podlegały ewidencji.

W ramach projektu przeprowadzono szeroko zakrojoną akcję promocyjną: zlecono emisję filmu (wyprodukowanego podczas realizacji I edycji projektu w roku 2009) oraz cykl audycji radiowych, wydrukowano plakaty i ulotki, zlecono wydruk ogłoszeń prasowych. Łącznie wydrukowano 2000 szt. ulotek i 500 szt. plakatów, które rozprowadzono na terenie

miasta Koszalina (w ponad 100 podmiotach takich jak: szkoły, instytucje, ośrodki opieki zdrowotnej, stowarzyszenia, związki wyznaniowe i kościoły itd.) Ponadto informacja o PIKach docierała do mieszkańców Koszalina za pośrednictwem ogłoszeń w lokalnych mediach (radio, prasa). Polskie Radio-Regionalna Rozgłośnia w Koszalinie „RADIO KOSZALIN” wyemitowało cykl obejmujący 5 audycji 3 minutowych propagujących założenia projektu. Ogłoszenia prasowe dotyczące realizacji projektu pojawiły się w bezpłatnej gazecie regionalnej „Teraz Koszalin” a także w gazecie „MIASTO”. Emisja filmu reklamowego zlecona została lokalnej telewizji (6 emisji) celem prezentacji opinii publicznej podjętych działań a przede wszystkim edukacji i zachęcania do reagowania na zjawiska patologiczne.

Na realizację programu w roku 2010 wydatkowano środki w wysokości 131,3 tys. zł, z czego dotacja wojewody wyniosła 78,9 tys. zł, natomiast środki własne miasta 52,4 tys. zł.

4.2. Program Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2007-2010 pt: „Bezpieczny Koszalin”

W 2010 roku w ramach programu, którego celem jest wzrost bezpieczeństwa w Koszalinie, zapobieganie przestępczości i zachowaniom aspołecznym itp., organizowane były akcje:

1) Bezpieczne wakacje:

- zorganizowanie wypoczynku letniego w formie kolonii dla dzieci z rodzin o najniższych dochodach, a w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem alkoholowym, w wieku szkolnym 8-16 lat; kolonie letnie były zorganizowane w miejscowości Murzasihle w woj. małopolskim dla 39. dzieci uczęszczających do szkół gimnazjalnych, w miejscowości Kąty Rybackie w woj. pomorskim dla 90. dzieci uczęszczających do szkół podstawowych; na realizację zadania wydatkowano kwotę 102,9 tys. zł ze środków Funduszu Przeciwalkoholowego,
- zorganizowanie przez Świetlicę środowiskową w czasie letnich wakacji wyjścia do kina, na basen, do muzeum, do kręgielni, na bilard, wycieczki: do Parku Jurajskiego w Łebie, do Doliny Sportowej, do Kołobrzegu, do Wioski Hobbitów w Sierakowie Sławieńskim, oraz licznych zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjno-edukacyjnym; prowadzenie w Świetlicy dożywianie wychowanków,

2) Bezpieczne ferie:

- zorganizowanie przez Świetlicę środowiskową czasu wolnego dzieciom poprzez:
 - § wyjścia do kina, na basen, na lodowisko, do teatru,
 - § organizację zabawy w Sportowej Dolinie,
 - § wyjazd na wycieczkę do Kołobrzegu,
 - § organizację zabaw edukacyjnych i sportowych,
 - § organizację zajęć w pracowni komputerowej, zajęć plastycznych,
 - § działania profilaktyczne na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
 - § zorganizowanie spotkania z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji i Straży Miejskiej,
 - § działanie na rzecz podniesienia poziomu zachowań prozdrowotnych,
 - § zorganizowanie spotkania z przedstawicielem NZOZ,
 - § dożywianie wychowanków.

4.3. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009-2015”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie uczestniczy w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009-2015 i jest odpowiedzialny za obsługę administracyjną, a także ma swoich reprezentantów w Zespole ds. wdrażania i monitorowania Strategii. W ramach monitorowania Strategii w roku 2010 opracowany został wykaz działań podejmowanych przez jednostki wchodzące w skład Zespołu, który stanowi punkt wyjścia do oceny realizacji planowanych i realizowanych w roku 2010 działań.

Strategia dotyczy działań instytucji pomocy społecznej, podejmowanych dla poprawy warunków życia i zaspokojenia potrzeb wybranych kategorii osób i rodzin, mieszkańców miasta.

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina za rok 2010 zostanie odrębnie przedstawione Radzie Miejskiej.

4.4. Koszaliński Program Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia Jej Skutków na lata 2010-2015 „DROGOWSKAZ”

„DROGOWSKAZ – Koszaliński Program Wychodzenia z Bezdomności i Łagodzenia jej Skutków na lata 2010-2015” to program, który stanowi próbę zmierzenia się z problemem bezdomności poprzez analizę obecnej sytuacji oraz wskazanie działań, których celem będzie pomoc osobom bezdomnym. Program przygotowany został przez MOPS w Koszalinie, podczas spotkań roboczych, we współpracy z blisko dwudziestoma instytucjami i organizacjami pozarządowymi wspierającymi bezpośrednio i pośrednio osoby bezdomne na terenie Koszalina, tj. między innymi z:

- Koszalińskim Kołem Towarzystwa Pomocy im. Świętego Brata Alberta,
- Komendą Miejską Policji,
- Strażą Miejską,
- Powiatowym Urzędem Pracy,
- NZOZ ANON,
- Caritasem Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej,
- Polskim Czerwonym Krzyżem,
- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej.

Program (...) „DROGOWSKAZ” oraz Informator o Instytucjach Niosących Pomoc Osobom Bezdomnym w Koszalinie - załącznik do Programu, zostały przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej Nr LX/702/2010 w dniu 28 października 2010r.

Program kierowany jest do osób bezdomnych, w rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz osób tymczasowo pozbawionych schronienia, a także do rodzin i osób zagrożonych tym problemem. Ponadto, w obszarze oddziaływania Programu znajduje się lokalna infrastruktura instytucji i organizacji sektora pozarządowego, świadczących ofertę na rzecz tej grupy osób wykluczonych społecznie.

Głównym celem Programu jest udoskonalenie systemu pomocy osobom bezdomnym na terenie miasta Koszalina poprzez kompleksowe działania o charakterze profilaktycznym, aktywizującym i osłonowym, mające na celu zapewnienie osobom bezdomnym niezbędnych warunków i stworzenie szans na wyjście z bezdomności i powrót do życia w środowisku lokalnym. Główne Kierunki działań w ramach Programu obejmują:

- 1) profilaktykę bezdomności, czyli zapobieganie utrwalaniu się zjawiska bezdomności i wzrostowi skali problemu w gminie w tym:

- § **diagnozę środowisk zagrożonych bezdomnością**, min.: stworzenie systemu przepływu informacji pomiędzy Zarządem Budynków Mieszkalnych, Spółdzielniami Mieszkaniowymi, KTBS i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koszalinie o osobach i rodzinach zagrożonych wypowiedzeniem umowy najmu oraz osobach i rodzinach, wobec których zapadł wyrok o eksmisji bez prawa do lokalu socjalnego, współpraca Policji i Straży Miejskiej z podmiotami zajmującymi się pomocą osobom bezdomnym w zakresie diagnozy problemu bezdomności, bieżąca współpraca służb miejskich w zakresie opracowania mapy miejsc przebywania osób bezdomnych na terenie miasta Koszalina oraz informowania o ofercie pomocy;
- § **zmianę wizerunku osoby bezdomnej w odbiorze społecznym**, min.: przygotowanie i rozpowszechnienie bloku medialnego o tematyce społecznej, dotyczącej problemu bezdomności, zorganizowanie konferencji tematycznych dotyczących realizacji programu, realizacja Programów i Projektów Wychodzenia z Bezdomności oraz profilaktyka bezdomności poprzez współpracę podmiotów zaangażowanych;
- § **zbudowanie modelu współpracy z osobami bezdomnymi**, min.: wdrażanie standardów pracy z osobami bezdomnymi w zakresie wsparcia społecznego i aktywizacji zawodowej, wypracowanie i wdrożenie współpracy między instytucjami w zakresie zasobów mieszkaniowych.

2) działania osłonowe dla osób dotkniętych problemem bezdomności, mające na celu zapewnienie niezbędnego wsparcia i pomocy w postaci schronienia, opieki zdrowotnej, terapeutycznej, prania i higieny osobistej, posiłku i ubrania, w tym:

- § **zabezpieczenie schronienia i opieki zdrowotnej**, min.: zabezpieczenie schronienia w placówkach o różnym standardzie (schronisko, noclegownia, placówka dzienna) i opieki zdrowotnej oraz usług w zakresie prania i higieny osobistej, zabezpieczenie odpowiedniej do potrzeb liczby mieszkań socjalnych, zabezpieczenie mieszkań chronionych dla bezdomnych osób niepełnosprawnych, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować oraz dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych zagrożonych bezdomnością, wspieranie lokalnych podmiotów (instytucje i organizacje pozarządowe) w zakresie pozyskiwania środków finansowych i bazy lokalowej do organizacji ogrzewalni na terenie miasta,

§ zabezpieczenie **gorącego posiłku**, m.in.: zabezpieczenie gorącego posiłku dla osób bezdomnych, wydawanie żywności z zapasów Unii Europejskiej w ramach Programu PEAD,

§ zabezpieczenie odzieży i pomocy finansowej, min.: zabezpieczenie niezbędnego ubrania i pomocy finansowej osobom bezdomnym, wspieranie lokalnych podmiotów (instytucje i organizacje pozarządowe) w zakresie pozyskiwania środków finansowych i bazy lokalowej do organizacji i prowadzenia punktów wydawania odzieży,

3) aktywną integrację osób bezdomnych i zapobieganie wykluczeniu społecznemu, tj. wdrażanie działań na rzecz powrotu osób bezdomnych do społeczności oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu, w tym:

§ **aktywizację zawodową**, min.: objęcie osób bezdomnych indywidualnymi programami aktywizacji zawodowej, realizację indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności i kontraktów socjalnych, udzielanie specjalistycznego doradztwa zawodowego dla osób bezdomnych, realizację oferty szkoleń zawodowych dla osób bezdomnych w celu podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych,

§ **integrację zawodową i społeczną osób bezdomnych**, m.in.: rozwój i upowszechnianie nowych form i metod wsparcia środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej poprzez utworzenie, wspieranie i realizację oferty Klubu Integracji Społecznej i/lub Centrum Integracji Społecznej.

W ramach realizacji Programu w grudniu 2010r. odbyło się spotkanie inaugurujące jego realizację, podczas którego ustalono najistotniejsze kwestie związane z rozpoczęciem wdrażania Programu.

Program nie dysponuje wyodrębnionym budżetem. Zadania zapisane w ramach programu realizowane są przez poszczególne podmioty w ramach własnych budżetów jednostkowych i mogą być finansowane ze środków własnych jednostki lub źródeł zewnętrznych w ramach działalności poszczególnych podmiotów. Konkretnie działania wspierające osoby bezdomne będą wdrażane poprzez projekty i przedsięwzięcia poszczególnych instytucji, w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby.

5. Działania pomocowe realizowane w ramach współpracy

1) Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym:

- kierowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na szkolenia,
- udział pracownika Działu Opieki Zastępczej w szkoleniu oraz komisji kwalifikacyjnej do wydania opinii o spełnianiu przez kandydatów warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- ustalanie kontaktów rodziców biologicznych z dziećmi umieszczonymi w rodzinie zastępczej,
- współpraca pracowników socjalnych Działu Opieki Zastępczej z pracownikami Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w zakresie wspierania rodzin zastępczych w wypełnianiu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2) Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy:

- typowanie osób bezrobotnych podopiecznych MOPS do prac społecznie użytecznych, jako forma aktywizacji zawodowej, na rzecz organizacji pozarządowych,
- współpraca i wymiana informacji w zakresie realizowanych przez MOPS projektów z udziałem osób wykluczonych społecznie zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

3) Współpraca z innymi instytucjami:

- przygotowanie przez dzieci z Przedszkola Nr 8 w Koszalinie 20. paczek świątecznych, które zostały przekazane dzieciom pochodzącym z terenu działania Rejonu Pracy Socjalnej Nr 4,
- Rada Osiedla „Na Skarpie” zaprosiła 26 dzieci, podopiecznych Rejonu Pracy Socjalnej Nr 4, na zabawę karnawałową, na której wręczono im paczki,
- Rada Osiedla „Wspólny Dom” oraz Klub KSM „Nasz Dom” przy współpracy pracownika socjalnego zaprosiły w dniu 17 grudnia 2010r. na wieczerzę wigilijną 10 samotnych i sędziwych świadczeniobiorców z Rejonu Pracy Socjalnej Nr 1,

- Rada Osiedla „Wspólny Dom” oraz Klub KSM „Nasz Dom” sfinansowały udział w wycieczkach do Sierakowa w dniach 7 i 21 lipca 2010r., 46. dzieciom z Rejonu Pracy Socjalnej Nr 1; dzieci uczestniczyły w grach i zabawach, otrzymały gorący posiłek oraz napoje,
- Rada Osiedla „Wspólny Dom” zaprosiła 20 dzieci z Rejonu Pracy Socjalnej Nr 1 na zabawę mikołajkową zorganizowaną w dniu 3 grudnia 2010r.; dzieci otrzymały paczki i słodki poczęstunek,
- w dniu 7 grudnia 2010r. w Klubie Podchorążego Centrum Szkolenia Sił Powietrznych, przy współpracy z kilkunastoma instytucjami i firmami z terenu Koszalina i okolic zorganizowano zabawę mikołajkową dla dzieci z rodzin wielodzietnych oraz dzieci uczestników projektu „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”; w zabawie wzięło udział 60 dzieci wraz z rodzicami; w organizacji zabawy uczestniczyli pracownicy MOPS oraz wolontariusze z Punktu Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej.

VIII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI MIASTA KOSZALINA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z organizacjami pozarządowymi Miasta Koszalina:

1) Polski Czerwony Krzyż:

- wydawanie produktów żywnościowych dla podopiecznych MOPS,
- kierowanie podopiecznych po odzież i inne artykuły,
- przygotowanie ok. 650 paczek dla potrzebujących wsparcia, w tym dla 600 podopiecznych MOPS,

2) Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta:

- współpraca w zakresie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej pn. „Udzielanie schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie Miasta Koszalina”,
- współorganizacja w dniu 21 grudnia 2010 roku spotkania wigilijnego dla najuboższych mieszkańców Koszalina pod patronatem Prezydenta Miasta Koszalina wspólnie

z Polskim Czerwonym Krzyżem – Zarządem Rejonowym w Koszalinie; w spotkaniu uczestniczyło około 800 osób, dla których przygotowano wigilijny poczęstunek; na realizację wigilii wydatkowano 6,7 tys. zł z budżetu Miasta w ramach Funduszu Przeciwalkoholowego.

3) Polski Komitet Pomocy Społecznej w Koszalinie:

- wydawanie kart potrzebującego - na mocy zawartego z PKPS porozumienia z dnia 10 sierpnia 2010r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, poprzez pracowników socjalnych w Rejonach Pracy Socjalnej, wydawał karty potrzebującego osobom objętym pomocą społeczną; na ich podstawie osoby odbierały z PKPS żywność z zapasów Unii Europejskiej; wydano 547 kart,

4) Caritas Diecezji Koszalińsko – Kołobrzeskiej:

Dnia 12 czerwca 2008r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koszalinie, którego przedmiotem jest:

- współpraca w zakresie informowania bezdomnych o możliwości korzystania z zaopatrzenia w żywność, odzież i środki higieny osobistej w Caritas,
- współpraca w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie – kierowanie ofiar przemocy kobiet i kobiet z dziećmi do Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz wsparcia socjalnego dla kobiet,

5) Stowarzyszenie „APERTO”:

- zawarcie porozumienia w dniu 28 lipca 2008r. w celu realizacji projektu pt. „Od poradnictwa do obywatelstwa”; w ramach porozumienia informowano o działalności Biura Porad Obywatelskich podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej poprzez pracowników socjalnych; udział pracowników MOPS w Radzie Projektu,

6) Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii w Warszawie o/Koszalin:

- pomoc w znalezieniu miejsc w ośrodkach dla dzieci osób uzależnionych,
- współpraca w realizacji programów profilaktyki uzależnień,

7) Stowarzyszenie SOS:

- współpraca w zakresie dożywiania najuboższych mieszkańców Koszalina; Stowarzyszenie zostało wyłonione w drodze przetargu nieograniczonego,

8) Polski Związek Głuchych Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Koszalinie:

- zawarcie porozumienia w sprawie nawiązania współpracy w celu wspierania osób z uszkodzonym słuchem, mową wraz z zaburzeniami współistniejącymi oraz dostępu do interwencji pracownika socjalnego w sytuacjach wskazanych przez pracowników Poradni,

9) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie:

- nadzór merytoryczny nad działalnością Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- współpraca w zakresie kierowania osób z niepełnosprawnością intelektualną do Środowiskowego Domu Samopomocy,

10) Stowarzyszenie Koszaliński Klub Amazonka:

- dofinansowanie ze środków PFRON zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

11) Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Koszalinie:

- porozumienie w zakresie stworzenia warunków do rehabilitacji osób niepełnosprawnych – domowników Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 1 i Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 2 w Koszalinie, prowadzonych przez MOPS, polegających na prowadzeniu prac porządkowych na terenie Cmentarza Komunalnego w Koszalinie,
- realizacja zadania - sprawienie pochówku osób bezdomnych, samotnych i nieznanym.

IX. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO – PROMOCYJNA MOPS W KOSZALINIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie realizuje założenia Miasta w zakresie polityki informacyjnej oraz promocyjnej na rzecz mieszkańców, przede wszystkim rodzin objętych wsparciem lub potrzebujących pomocy. Ośrodek między innymi edukuje, pomaga w trudnych życiowych sytuacjach, prowadzi akcje społeczno – informacyjne adresowane do grup zagrożonych marginalizacją, wykluczeniem społecznym.

1) Działania informacyjne mające na celu promocję rodzicielstwa zastępczego:

- współpraca z lokalnymi mediami: Radio Koszalin, Dziennik Koszaliński Miasto,
- pracownicy MOPS oraz przedstawiciele rodzin zastępczych uczestniczyli w audycjach radiowych, propagowali ideę rodzicielstwa zastępczego w artykułach prasowych,
- z okazji „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego” w miesiącu maju 2010r. zorganizowano spotkanie pod patronatem Prezydenta Miasta Koszalina, którego celem było uczczenie i docenienie pracy jaką wykonują rodziny zastępcze; uroczystość odbyła się z udziałem przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Koszalinie, Sądu Rejonowego. Rodzinnych Domów Dziecka, Policji, Ośrodków Adopcyjno – Opiekuńczych, Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Koszalinie, Powiatowej i Miejskiej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Placówki opiekuńczo wychowawczej wsparcia dziennego świetlicy środowiskowej, mediów oraz rodzin zastępczych,
- w 2010 roku zorganizowano cykl spotkań edukacyjno-szkoleniowych z prawnikiem, ratownikiem medycznym, policjantem, kuratorem zawodowym, psychologiem, doradcami zawodowymi, których celem było poszerzenie wiadomości dotyczących funkcjonowania rodzin zastępczych oraz kształcenie umiejętności wychowawczych rodziców zastępczych; zorganizowano 6 spotkań,
- powołano osobę do kontaktu z mediami.

X. WYBRANE DZIAŁANIA PRZEPROWADZONE W 2010 ROKU W CELU POPRAWY FUNKCJONOWANIA OŚRODKA

W roku 2010 podjęto w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie szereg działań, mających na celu poprawę warunków pracy pracowników Ośrodka oraz zwiększenia poczucia zadowolenia klientów ze świadczonych usług, a mianowicie:

1) w zakresie remontów, modernizacji i adaptacji:

- przeprowadzono remont dwóch pomieszczeń w Ośrodku Wsparcia „Złoty Wiek” przy ul. Piłsudskiego 64,
- w budynku przy ul. Podgórnej 16 dokonano napraw obróbek blacharskich dachu, wymieniono stare, żeliwne grzejniki na nowe, zabezpieczono preparatami grzybobójczymi i owadobójczymi elementy drewnianej konstrukcji strychu,
- otrzymano w trwały zarząd pomieszczenia przy ul. Morskiej 43, celem przeniesienia siedziby KIS,

2) w zakresie wyposażenia:

- na bieżąco zabezpieczano stanowiska pracy w niezbędne wyposażenie, w tym w meble i urządzenia biurowe,

3) w zakresie komputeryzacji:

- z budżetu Ośrodka zakupiono 5 nowych stacjonarnych zestawów komputerowych i 3 laptopy z oprogramowaniem i urządzeniami peryferyjnymi,
- doposażono Ośrodek w urządzenia do niszczenia dokumentów.

XI. POTRZEBY

1) Potrzeby w zakresie remontów, modernizacji i adaptacji:

- planowane remonty:
 - § bieżące remonty w ramach potrzeb,
 - § zabezpieczenie antykorozyjne pokrycia dachu, remont 4. sanitariatów, remont części podłogi na parterze budynku na pow. około 100 m² w budynku przy ul. Podgórnej 16,
 - § remont podłóg oraz malowanie pomieszczeń Rejonu Pracy Socjalnej Nr 3 przy ul. Dworcowej 2,
 - § remont pomieszczeń Ośrodka Wsparcia „Złoty Wiek”, w tym remont podłóg, wymiana drzwi wewnętrznych, malowanie ścian, sufitów – 2 pomieszczenia,

2) Potrzeby w zakresie komputeryzacji:

- zintegrowanie wszystkich jednostek organizacyjnych Ośrodka, w tym Rejonów Pracy Socjalnej poprzez połączenie ich siecią światłowodową, z wcześniejszą budową wewnętrznych sieci teleinformatycznych w budynku przy ul. Podgórnej 16 oraz Dworcowej 2,
- wymiana najstarszych zestawów komputerowych – minimum 10-15 zestawów,
- wymiana serwerów – 2 zestawy.

3) **Potrzeby w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną:**

- dalsze pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej,
- tworzenie nowych rodzin zawodowych,
- konieczność utworzenia wielofunkcyjnej placówki opiekuńczo – wychowawczej.

4) **Potrzeby w zakresie opieki nad osobami starszymi:**

- utworzenie domu pomocy społecznej.

5) **Potrzeby w zakresie realizacji programów i projektów:**

- kontynuacja projektu systemowego „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, a w jego ramach Programu Aktywności Lokalnej – środki w ramach EFS,
- utrzymanie ciągłości „Lokalnego systemu powiadamiania o przemocy i patologiach społecznych w Koszalinie” poprzez realizację III edycji projektu „Razem skuteczni, razem bezpieczni” – środki MSWiA,
- propagowanie i rozwijanie rodzinnej opieki zastępczej w ramach Resortowego Programu Wspierania Jednostek Samorządu Terytorialnego w Budowaniu Lokalnego Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną – środki MPiPS,
- realizacja projektu innowacyjnego „Wektor zmian – Koszaliński Program Wspierania Wychodzenia z Bezdomności” – środki w ramach EFS.

